

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

• F R A M K R I S T M E N N F R A M •

6 2 Å R G A N G

6. APRIL 1950

A V I N N H O L D E T :
VÆR IKKE REDDE - SYKELIGHET OG FORNEKTEL-
SEN AV SKYLD - PRESTER I FILLER - DOMINIKUS
SAVIO - PRESTER FOR FOLKET - MAGNUS-KVAD
TO HYRDEBREV - ST. ALBAN - NYTT FRA UTLANDET
NESTE NUMMER KOMMER 27. APRIL 1950

NR.

13

14

Årets Påskegudstjenester i Oslo

St. Olavs kirke, Akersv. 1

Skjærtorsdag:
Kl. 7 og 8 utdeles den hl. kommunion.

Kl. 9: Pontifikalmesse med vigsel av de hellige oljer.

Kl. 19: Tilbedelse («hellig time»). Hele dagen tilbedelse av Alterets hl. sakrament.

Langfredag:
Kl. 11: Pontifikalsørgegudstjeneste m. preken.

Kl. 19: Korsveiandakt.

Påskelørdag:
Kl. 8: Vigsel av påskelyset og døpevannet.

Kl. 9: Høymesse med kommunion
1. påskedag:

Kl. 7: Messe m. preken og felleskommunion for ungdommen.

Kl. 8.15: Stille messe.

Kl. 9.45: Stille messe m. eng. preken.

Kl. 11: Pontifikalmesse m. preken av Hs. Hv. Biskopen.

Kl. 19: Påskevesper.

2. påskedag:
Kl. 7, 8.15, 9.45: Stille messe.
Kl. 11: Høymesse m. preken.

Hvite søndag:
Kl. 7, 8.15: Stille messe.

Kl. 9: Messe m. barnas første hl. kommunion.

Kl. 11: Messe m. preken.

Kl. 19: Festandakt.

Høve til skrifte i den stille uke:
Onsdag og påskedag: Hele dagen, unntatt fra kl. 14—17.

St. Hallvard kirke, Urtegt. 29

Skjærtorsdag:
Kl. 8: Høymesse m. påskeskommunion.

Kl. 19: Tilbedelsestid.

Langfredag:
Kl. 10.30: Sørgegudstjeneste m. preken.

Kl. 19: Korsveiandakt.

Påskelørdag:
Kl. 7.30: Vigsel av påskelyset og døpevannet.

Omkring kl. 8.45: Høymesse.

1. påskedag:

Kl. 8: Sangmesse.

Kl. 10.30: Høymesse med preken.

Kl. 17: Andakt.

2. påskedag:
Kl. 8: Stille messe.

Kl. 10.30: Høymesse med preken.

Husk korsvei-andakten hver torsdag kl. 19.

St. Dominikus kirke, Neuberggt. 15

Onsdag kl. 19: Tenebræ.

Skjærtorsdag:

Kl. 8.30: Høymesse med kommunion.

Kl. 18: Sakramentsandakt og Tenebræ.

Langfredag:
Kl. 10.30: Præsanktifikatmesse med preken.

Kl. 18: Korsveiandakt og Tenebræ.

Påskelørdag:
Kl. 18.30: Vigsel av påskelyset, deretter høymesse.

1. påskedag:
Kl. 8.15: Stille messe.

Kl. 10.30: Høymesse.

Kl. 18: Kompletorium og sakramentsandakt.

2. påskedag som på alm. søndager.

Grefsen kapell, Glads veg 23

Palmesøndag, 1. påskedag, 2. påskedag: Alle dager kl. 9.30: Sangmesse m. preken.

Jesu Hjerte kapell, Nyv.17, Stabekk

Skjærtorsdag:

Kl. 9.05: Høymesse med menighetens påskeskommunion.

Kl. 17.45: Hellig time.

Langfredag:

Kl. 10.45: Sørgegudstjeneste.

Påskelørdag:
Kl. 6.45: Vigsel av påskelyset og døpevannet. Deretter ca. kl. 8.30 høymesse.

1. påskedag:

Kl. 9.05: Sangmesse med preken.

Kl. 10.45: Høymesse med preken.

Kl. 17.45: Andakt.

2. påskedag:
Kl. 9.45: Høymesse med preken. Deretter andakt. (Ingen fromesse.)

Hvite søndag:

Kl. 9.05: Sangmesse og andakt.

Kl. 10.45: Høymesse.

Vor Frue Villas kapell, Montebello, Smestad

Skjærtorsdag:

Kl. 7: Høymesse.

Langfredag ingen messe.

1. og 2. påskedag som alm. søndager.

Liturgisk kalender:

SØNDAG 9. APRIL: *Første påskedag.* Ep. I. Kor. 5, 7—8. Ev. Mark. 16, 1—7. *2. påskedag:* Ep. Ap.gj. 10, 37—43. Ev. Luk. 24, 13—35. *Mandag, tirsdag, onsdag, torsdag, fredag:* Dager i Påskeoktaven. *Lørdag:* Hvite-lørdag. 2. messebønn: St. Hallvard, martyr.

SØNDAG 16 APRIL: *Hvitesøndag* Ep. I. Joh. 5, 4—10. Ev. Joh. 20, 19—31. 2. messebønn: St. Hallvard, martyr. *Mandag:* Anicetus, pave, martyr. *Tirsdag, onsdag og torsdag:* Ferialdager: *Fredag:* Anselm, biskop, bekjenner, kirkelærer. *Lørdag:* Soter og Caius, paver og martyrer.

SØNDAG 23. APRIL: *2. søndag etter påske.*

OBS. *Fra og med 2. påskedag* slutter de såkalte «lukkede tider» og høy-tidelige brylluper kan atter finne sted.

Kollekten på 1. påskedag tilfaller geistligheten.

ST. FRANCISKUS 3. ORDEN, Oslo

Møte i St. Elisabethsøstrenes kapell, Urtegt. 31, fredag 14. april kl. 19. Etterpå selskapeleg samvær og foredrag.

Møte i maimåned bortfaller, på gr. av pilegrimsreisen.

Dr. theol. J. van der Burg:

Den bibelske lære om

RETTFERDIGGJØRELSEN

En sammenligning mellom den katolske Kirkes og Luthers lære.

Kr. 2.15.

KATOLSK BØNNEBOK

Kr. 8.50.

ST. OLAVS FORLAG, Akersv. 5, Oslo

Hvert enkelt nummer av

«ST. OLAV»

er en prekestol, der troens sannhet blir forkynt utover landet. Bladet som forsvarer Kristi Kirke og orienterer om dens liv og lære.

«St. Olav» trenger din støtte, — ditt abonnement!

MERK!

VART BLADS

EKSPEDISJON ER

FRA NA AV LUKKET

OM MANDAGENE

ISTEDET FOR

SOM TIDLIGERE

OM ONSDAGENE

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT

Redaktør:

Dr. theol. I. Hansteen Knudsen.
Telefon 42 37 43. Akersv. 5, Oslo.

Redaksjon og ekspedisjon:

Akersv. 5 I. Telefon 42 37 43.

St. Olavs eksp. og forlag: 9.30—16, unntatt mandag. Lørdag: 9.30—13. Utbetalinger kun tirsdag kl. 13—14.

Abonnementspris: Kr. 3.00 pr. kvartal, for utlandet + avisporto.

Abonnement tegnes i ekspedisjonen og på ethvert postkontor.

Annonser må være innsendt innen fredag aften.

ST·OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT

62. ÅRGANG

6. APRIL

NR. 13-14

VÆR IKKE REDDE!

Da kvinnene kom for å se til Jesu grav og fant den tom, sa engelen til dem: «Vær ikke redde! Jeg vet dere leter etter Jesus, som ble korsfestet. Han er ikke her. For Han er stått opp, som han sa.» Og da den oppstandne Frelser siden viste seg for disiplene, sa også Han som engelen: «Vær ikke redde!»

I snart to tusen år er påsken slik blitt forkynt for menneskene. For påskens budskap forandrer seg ikke. Men mon ikke disse ordene i det nettopp nå blir gjentatt for oss med særlig styrke: Vær ikke redde —?

Jesu disipler ble skremt av hva de så og hørte, fordi de ikke kunne forstå det. Men de kristne har siden aldri vært i tvil om, hva det himmelske synet og oppstandelsens under betyr: seier over synden, forsoning med Gud og evig liv. Derfor er angsten heller ikke lenger rettet mot himmelen, men mot jorden.

Skremmer da jorden så meget mere nå enn før? Er det virkelig blitt så meget verre for en kristen å leve på den? Hvem spør? Kardinal Mindszenty, erkebiskop Stepanic, presteskapet og de andre katolikkene i Øst-Europa eller i China? Nei, de behøver ikke spørre lenger.

Hvem er det da som spør? De praktiserende kristne, de oppriktig troende i resten av verden? Kan det selv blant dem være noen, som enda ikke har fått erfare, hva det koster i dag å bekjenne Kristus? Men kostet det ikke like meget, ja, enda mer i martyrtiden? I hvilken tid? Er ikke langt flere kristne blitt myrdet av ateistene i det 20. århundre enn av de romerske keisere?

Hvem er det som spør?

Det er altså martyrdøden man ikke skal frykte? En fjern mulighet i et vesteuropeisk land! Skjønt kanskje ikke så fjern ennå. Og selv om den er det, så gis det en annen mulighet, som kanskje ikke er fullt så fjern, et annet martyrium, som man heller ikke skal frykte: den metodiske utfrysningen, hånen og forakten i et avkristnet samfunn. Den kristne sjels ensomhet midt i en ulvetid.

Men blir ikke våre dagers kristne også truet av en annen fare, av den angsten de må dele med selve

tiden, den som forvirrer og forkropler så mange av dens mennesker, angsten for ikke å få nippe litt til lystens beger, for ikke å ligne alle andre og fremfor alt for ikke alltid å stå på den rette siden i verden? Vær ikke redde! sier Kristus og engelen. Men begeret er tomt til bunns, for man selv vet ord av det. Man kommer til å ligne dem man minst av alt burde ligne. Og like fort har hatet og bitterheten fått én til å glemme, at man skulle elske Gud over alle ting og sin neste som seg selv.

Eller man ønsker fred framfor alt og går inn for fordrageligheten, trett av krig, av splid og forkjerring som man er. Også en fare. Det gjelder om å vinne sine motstandere, de som teller i de offentlige diskusjoner, ved universiteter og i aviser. Men siden ikke *de* vil ofre noe på fordragelighetens alter, så ofrer man selv. Først et dogme eller to, siden mere. Sekulariseringens tragedie. Så sitter man der og forakter seg selv, fordi man ikke hadde mot nok til å kjempe videre.

Ja, mot nok.....

En mor så sin uskyldige sønn bli slept gjennom gatene med korset på skulderen. Forbitrelsen og hatet kokte omkring ham. Hele folket ropte: Korsfest! Men uten en klage, uten et skrik fulgte hun ham til Golgata. Det skulle det mot til. Siden ble hun stående under korset, så nær som mulig, til hun så soldaten støte spydet inn i siden på ham for å bli sikker på at han var død. Det skulle det mot til. Mot nok. Skammet hun seg ikke? Skammet hun seg ikke over å la hele verden få vite, at han var hennes sønn? Nei, Maria sto ved korset.

Og sønnen? Hverken som Gud eller menneske hadde han behovd å lide alt dette eller å bringe denne lidelsen over sin mor. Men han hadde mot nok til å gjøre det, fordi han elsket å gjøre Faderens vilje. Han hadde mot nok til å si sannheten og ta følgene av det. Han hadde mot nok til å la seg bli arrestert, spyttet på, pisket, tornekronet og spikret til korset. Han hadde mot nok til å be for sine fiender, da de pinte ham som verst, til å skille seg fra alt jordisk og til å gå inn i evigheten sammen med en røver, ja, til å kjenne seg forlatt av både Gud og mennesker og

Sykelighet og fornektelsen av skyld

Av mgr. Fulton J. Sheen

Tredje artikkel

Når materialistiske psykologer forneker at det kan foreligge objektiv skyld, er årsaken en falsk oppfatning av den menneskelige natur. For om lag 400 år siden fantes det noen villfarende teologer som hevdet at mennesket var i bunn og grunn fordervet, og at det derfor ikke kunne rettferdiggjøres ved gode gjerninger. Denne betraktning førte til den oppfatning at mennesket bare kan rettferdiggjøres ved troen på Kristus, hvis fortjenester tilregnes det i bunn og grunn fordervede menneske. Senere dukket det opp andre villfarende teologer som påsto at da mennesket er i bunn og grunn fordervet rettferdiggjøres det hverken ved tro eller gjerninger: dets evige skjebne er forutbestemt, det er helt prisgitt Guds suverene vilje som utvelger eller fordømmer. Denne falske og usanne oppfatning fikk stor utbredelse og gjorde meget til å bryte ned troen på individets frihet. Endelig fikk vi den totalitære ideologi som lærer at mennesket ikke rettferdiggjøres ved tro, gjerninger eller Guds suverene vilje, men bare ved et fellesskap som tar mennesket helt opp i seg;

dette, heter det, vil frelse mennesket fra fordervelsen ved at den personlige samvittighet erstattes av statens og Gud av en diktator.

De materialistiske psykologer hadde rett, da de protesterte mot denne oppfatning av mennesket som i bunn og grunn fordervet; det er nemlig ikke bare fordervet. Men når disse psykologer så ofte tok feil, var det fordi de ikke hadde studert den tradisjonelle oppfatning av mennesket; den bygger hverken på den falske optimisme som lover å gjøre mennesket til en helgen ved hjelp av oppdragelse og utvikling, eller på den falske pessimisme som går langt i retning av å gjøre det til en djevel ved hjelp av den kommunistiske totalitære ideologi.

Erkjennelsen av synd er en virkelighet som alle mennesker kjenner til. Den er noe mer enn en blott og bar krenkelse av loven; mennesket ville ikke merke brodden, om det ikke intuitivt fornemmet synden som et brudd i forholdet til medmenneskene.

allikevel overgi sin ånd i Faderens hender. Han hadde mot nok til å tale til sjelene i dødsriket og til ved et under å bryte selve dødens makt.

Men kan vår Herre og Frelser virkelig kreve, at de kristne også i en tid som vår skal vise det samme motet som Han selv og hans hellige mor? Ja, nå som alltid! Og hvordan vil Han vi skal gjøre det? Også som alltid! Ved å forherlige Faderen i alt vårt liv og alt vårt virke. I vår omgang med hverandre og med alle slags mennesker, i vår kjærlighet og forståelse, i vår godgjørenhet og hjelpsomhet. I Kirken og i vårt samliv med den. I håndens og åndens arbeid, i handel, i vitenskap, kunst og diktning.

Det er også gjort ved aldri å stille Skaperen i skyggen av det skapte. For ingen sann kløkt finnes, ingen sann visdom og ingen sann skjønnhet, uten at den kommer fra Ham. Derfor skal heller ingen gjerning, stor eller liten, intet verk, stort eller lite, speile noe annet enn Ham.

Hva vinner så den, som har mot nok til å stille sitt speil av Skaperen midt iblant alle tidens blinde narrespeil? Påsken! Ikke mer? Nei, ikke mer enn oppstandelsen med Kristus. For i hele evigheten finnes det heller ikke noe mer, ikke noe større.

Solgul titter aprilblomsten fram mellom snøklattene på elvebakken. Den er jordens største under. Allikevel er forholdet mellom det og påskens under bare som forholdet mellom et støvkorn fra blomsterkalken og selve solen. Så forstår vi, hvor stor påsken er. Og enda er den uendelig meget større enn dette.

Nei, vi skal ikke være redde. Ikke for å gå gjennom døden med Kristus. Ikke for å stå under korset med Maria, selv om vi skulle komme til å stå der livet ut.

Ryster alt jorden under oss? Det gjorde den også for snart to tusen år siden. Fjellene brast, og gravene åpnet seg. Og fra den sjettede til den niende time var

solen formørket. Men allerede tidlig om morgenen den tredje dag kunne Maria Magdalena juble ut for disiplene: «Jeg har sett Herren!»

F. H.

Folk som stjeler fra en eller annen korporasjon har ikke følelsen av at de har gjort noe særdeles galt (selv om de i et slikt tilfelle selvsagt har gjort det). fordi de ser på en slik korporasjon som noe upersonlig. De har en flyktig, intuitiv fornemmelse av den sannhet at en egentlig synd ikke er en fornektelse av en moralsk kodeks, men en handling som bevirker at de støter fra seg en person som de føler seg knyttet til på grunn av denne persons godhet og kjærlighet. Synd er én ånds krenkelse av en annen, en krenkelse av kjærligheten. Dette er grunnen til at det ikke finnes noen syndserkjennelse uten bevisstheten om en personlig Gud. Esaias hadde en dyp skyldfølelse da han så Gud og sa: «Ve meg, for jeg er forlatt; jeg er en mann med urene lepper, og jeg bor midt blant et folk med urene lepper, og mine øyne har sett Kongen, Herren, hærskares Gud.» (Es. 6, 5.) «Bare hva ryktet meldte hadde jeg hørt om Deg; men nå har jeg sett Deg. Derfor kaller jeg alt tilbake og angrer i støv og aske.» (Job. 42, 5—6.) «Herre gå fra meg, for jeg er en syndig mann.» (Luk. 5, 8.)

For di synden er en avbrytelse av forholdet til kjærligheten, kan den ikke utelukkende behandles av psykiatrien. (Vi hevder ingenlunde at alle sinnslidelser skyldes syndserkjennelse. Det er ikke tilfelle. Men det finnes en del som gjør det. Men når materialistiske psykiatre mener at forstyrrelser som skyldes synd, kan behandles nøyaktig på samme måte som andre nervøse og psykiske lidelser, øker de flokene, forvirringen og skuffelsen hos pasienten.) Det er ikke nok å *analysere* synden for å bryte ned syndsbevisstheten eller å helbrede den. Om tannlegen påstår at årsaken til tennenes dårlige forfatning er slikkerier, blir ikke tennene straks friske av den grunn. Man styrker ikke eketreet ved å grave rundt roten på det for å finne årsaken til at eke-
nøttene som jo er opprinnelsen til treet, er råtnet. Det å avdekke motivene til synden ved å studere pasientens fortid, gir ingen helbredelse: synden ligger ikke i bare det å forstå, heller ikke i instinktene; synden har sin opprinnelse i viljen. Derfor gir det ingen helbredelse om den løses opp som et annet kompleks som trekkes op i det bevisste plan. Psykiske sinnslidelser kan skyldes tilbaketrengte komplekser; men synden må ses som en viljeshandling som hele personligheten er implisert i. En ren intellektuell forståelse av den vil aldri kunne nøytralisere dens virkninger eller gjøre pasienten frisk.

Det er ikke sant at erkjennelse av synd som synd skaper et sykkelig skyldkompleks. Fremkaller barnas skolegang et uvitenhetskompleks? Og får en syk som oppsøker legen, et sykdomskompleks? Eleven konsentrerer seg ikke om sin egen uvitenhet, men om lærerens innsikt og kunnskaper; pasienten konsentrerer seg ikke om sin egen sykdom, men om legens evne til å helbrede; og den synder som har erkjent hva synden egentlig er, konsentrerer seg ikke om sin egen skyld, men om den guddommelige Leges frelsende kraft. Det finnes ikke et eneste bevis som underbygger moderne psykiatris påstand om at syndsbevissthet fremkaller sykkelighet. Å kalle et menneske eskapist fordi det ber Gud om tilgivelse, er faktisk det samme som å kalle en vaktmester som tilkaller brannvesenet når huset brenner, for det

samme. Om det er noe sykkelig i synderens ansvarlige innrømmelse av å ha krenket forholdet til den guddommelige Kjærlighet, er dette en munter sunnhet jevnført med den virkelige og fryktelige sykkelighet de rammes av som er syke, men ikke vil innrømme det. Det mest forfinede hovmot, den forakteligste form for eskapisme er å la være å granske seg selv for at ikke den synd man har begått, skal bli oppdaget og erkjent.

På samme måte som en drunker av og til blir seg bevisst faren og alvoret ved sin mangel på måtehold når det plutselig går opp for ham, hvor meget han har brutt ned i sitt hjem og hvor meget han har ødelagt for sin hustru som elsket ham, vil også synderne komme til erkjennelse av det onde de har gjort, når det går opp for dem hva de har tilføyet vår guddommelige Frelser. Dette er grunnen til at Korset alltid har inntatt en sentral plass i kristendommen. Det avslører det verste i oss ved å vise oss hva synden kan tilføye godhet og kjærlighet. Og det kaller på det beste i oss ved å åpenbare hva godhet kan gjøre for synd — tilgi og sone i det øyeblikk synden forøver sin verste grusomhet. Kristi Kors gjør noe for oss som vi selv ikke kan gjøre. Over alt ellers er vi tilskuere; men når vi betrakter Korset, forvandles vi fra tilskuere til deltagere. Om noen tror at det å bekjenne sin synd er eskapisme, bør han forsøke å knele ned ved Korsets fot. Han kan ikke unngå å føle seg fanget inn av det. Et eneste blikk på Kristus på korset — og skorpen rives av syndens dype sårmerker; selv står den avdekket i all sin heslighet. Bare et eneste glimt fra dette Verdens Lys trenger igjennom det mørke synden har skapt og brenner sannheten om vårt forhold til Gud inn i sjelen. De som ikke har funnet veien til Golgata, er de som ikke angrer sine synder. Men har sjelen bare en gang vært der, vil den aldri mer kunne si at synden er noe likegyldig.

Om følelsen av skyld skriver seg fra at vi har tatt avstand fra Gud og fra smerten ved å ha krenket noen vi elsker, om selvbekreidelsens smerte er et symptom på at vi har avvist kjærlighetens innbydelse, bør vi ikke legge hovedvekten så meget på skylden som på å fjerne den og finne fred. Det er bare kjærlighet som har evnen til å se at Kjærligheten er blitt krenket. Den guddommelige Kjærlighet belønner alltid en slik erkjennelse med tilgivelse; og straks tilgivelsen er gitt, er forholdet gjenopprettet og enda mer intimt enn det var tidligere. Det finnes større glede, sa Frelseren, blant englene i himmelen over en synder som omvender seg, enn over de ni og nitti som ikke har frelse behov.

Når kjærligheten er riktig oppfattet, tynges vi ikke av bevisstheten om at Gud tilgir synden; det tynger oss derimot å ta imot tilgivelsen. Gud byr oss sin tilgivelse, før vi angrer. Men det er den sorg vi selv opplever som følge av synden, som gjør det mulig å oppnå denne tilgivelse. Faren begynte ikke å tilgi sin fortapte sønn, da han så ham komme på veien. Faren hadde tilgitt sin sønn helt fra begynnelsen av. Men tilgivelsen ble ikke virksom før sønnen angret at han hadde brutt med sin far og søkte å gjøre forholdet godt igjen. På samme måte som vi ikke kan innfange musikken i eteren uten at vi innstiller radioapparatet riktig, kan vi ikke få den tilgivelse vi kan oppnå, så lenge vår sjel ikke er fylt

av anger og ønsker å forbedre seg. Vi finner bare det vi søker: naturen rommer mange hemmeligheter, men den vil ikke gi oss dem, før vi setter oss tålmodig ned og adlyder dens lover. Bare ved en slik underkastelse mottar vi. Så lenge det ikke finnes et ønske om å komme i et annet og nytt forhold til Gud enn det fjerne og farlige som synden har brakt oss i, kan ikke synden bli tilgitt. Å være en synder er vår ulykke, men å vite det, er vårt håp.

Bra folk må se seg selv som slette mennesker før de kan finne fred. Når de bytter ut sin stolthet og sin djevelske tro på at de aldri har gjort noe galt med håpet om at Gud kan hjelpe dem og tilgi dem, vil de ha oppnådd betingelsen for sunnhet, fred og lykke. I skarp motsetning til stoltheten hos dem som forneker sin skyld for å slippe unna selvkritikken, står Guds ydmykhet; Gud som skapte en verden som ikke gjorde ære på Ham og som senere lot mennesket kritisere Ham. *Slette* folk kan omvendes; de er klar over sin egen ufullkommenhet og fornemmer en indre tomhet. Den oppleves som et meningsløst vakuum, men er i virkeligheten en bolig som kan fylles. De hungrer og tørster etter noe som ikke er av dem selv. Denne følelse av synd fremkaller ikke en håpløs fortvilelse, men en skapende fortvilelse, når de utenfor seg selv får øye på reddende kjærlighet.

Vår Frelser var meget glad i slette mennesker. Han fortalte så mange historier om dem. En av de beskyldninger hans fiender fremsatte mot ham var at han spiste sammen med slette mennesker og syndere. En av de største av alle apostler fant frem til Frelseren gjennom hat. Det var den fortapte som ble foretrukket framfor sin dydige bror; den sønn som gjorde opprør men angret, ble foretrukket framfor den som viste troskap, men siden ulydighet. Det fortapte får ble lagt på skuldrene til den gode Hyrde, mens de ni og nitti ble etterlatt på marken. Frelseren drev kjøperne og selgerne ut av templet; deretter tok han et barn i sitt fang og sa at det ville ha lettere for å komme inn i Himmels rike enn kunnskapsrike universitetsprofessorer. Han tvettet føttene til disiplene som seg imollem drøftet hvem

som skulle sitte øverst ved bordet; Han talte åpent til kvinner som hele nasjonen hatet og grep inn for å beskytte en kvinne som var grepet i hor for å hindre at hun ble stenet av dem hvis ekteskapsbrudd ennå ikke var oppdaget. Hans inkarnasjon ble bebudet en jomfru, men hans oppstandelse fra de døde ble meddelt en omvendt synder.

Fordi Vår Herre foretrakk de slette framfor de bra menneskene, er det meget sannsynlig at vi om vi kunne se inn i Himmelen, ville få se ting som vi ville betrakte som skandaløse. Vi ville sikkert si: «Men hvordan i all verden kunne den kvinnen slippe inn, og den mannen? Jeg kjente dem da.....» Det kommer til å finnes mange i Himmelen som vi ikke ventet å finne der. Det vil ikke være grenser for overraskelser. Men mest overrasket vil vi bli ved å finne oss selv der.

Slette mennesker kan bli lykkelige også på denne siden av Himmelen; det er deres ydmykhet som gjør det mulig. Mange som ble fylt av Kristus, svarer når de ble spurt om hvorfor de sluttet seg til Kirken: «Jeg gjorde det for å bli kvitt mine syndere.» De som ikke vil innrømme at de har syndet, som forneker at de er syndere, vil ha meget vanskelig for å forstå dette. Det er faktisk vanskelig for bra folk å forstå, for de kan ikke se det som skjer med dem som kommer i forbindelse med Gud: de overveldes ikke bare av skamfølelse men også av en herlig følelse av frigjørelse.

Det finnes ikke et menneske som forneker personlig skyld, som er lykkelig; på den andre siden finnes det ingen som har tilstått sin synd, fått tilgivelse og som lever i Guds kjærlighet, som er ulykkelig. Følelsen av moralsk mindreverdighet har aldri bedrøvet noen sjel, men mange sjeler bedrøves og kommer på avveier som følge av egenkjærlighet. Jo større bevisstheten om vår egen elendighet er, desto større er vår tillit til Gud og hans forbarmende nåde. Gud kunne ikke vise sin nåde om der ikke fantes elendighet til. Gud ville ha vært den uendelige Godhet om Han aldri hadde skapt verden; men uten at det fantes slette mennesker, ville Han aldri ha kunnet vise oss sin tilgivende nåde.

Pater Leo van Eekerens 25 års jubileum

ble feiret i Sylling 22. mars i nærvær av Hs. Høyverværdighet biskopen og ikke mindre enn 12 prester fra nabo-nemighetene. Samtlige herværende fransiskanere var kommet — pater L. Hol helt fra Bergen— for å ære sin avholdte ordensbror. Jubilanten celebrerte votivmessen til Den hellige treenighet og var assistert av sokneprestene Laudy, Drammen, og Hutjens, Oslo, med pater Hol som erkediakon og fransiskanerfrater Martin som ministrant. Presteskabet sang den gregorianske «Missa de Angelis».

Dagen fortsatte i selskkelig samvær og St. Fransiskussøstrene var de selvfølgelig verter, som visste å skape den rette sølvglans over jubileet. Der strømmet inn en lang rekke telegrammer, og ved middagen ble holdt taler for den populære jubilant av Hs. Høyverv. biskopen, pater Hol — som presterte et mesterstykke i spiritualitet! — og av pastor Hansteen Knudsen. Alle taler og hilsener samlet seg i en takk for pater Leo van Eekerens

fransiskanske innsats som ungdommens store venn, skribenten og sjelesørgeren.

Nederst til venstre: Jubilanten mellom fransiskanerbroder Martin og pater Otto Hansen; til høyre i munter samtale med sokneprestene Lundy og Hutjens, O. F. M.

Prester i filler

Av pater Werenfreid van Straaten

Denne skildring av katolske DP-presters heroiske kamp for å kunne følge sitt kall og øve sin prestegjerning under de mest fortvilede forhold bringer bud til oss alle. Den er hentet fra den katolske avis De Linie som utkommer i Holland.

HAN KAN HA vært omkring 50, men den smertens vei han hadde tilbakelagt hadde satt sitt preg på ham; han så ut som en 80-åring. Likevel røpet ansiktstrekkene et vitenskapelig dannet åndsmenneske. Hans hender skalv som på et utsultet menneske når det strekker dem fram for å ta imot mat, da han tok noen etterlengtede bøker ut av en hylle og bladde i dem.

Men han var bare en, av de flere hundre DP-prestene som hadde funnet veien til Königstein og presteseminariet der som holder til i en gammel militær-barakke. Seminariet ligger på et høydedrag i Nassau, 15 engelske mil fra Frankfurt. Jeg husker den dagen jeg kom dit. Som en drøm lå Königstein-dalen foran oss, en oase i den tyske ørken. De bølgende, gyldne hveteåkrene virket på os som en velsignelse etter vår trøstesløse ferd gjennom ruiner og murbrokker. Her var det fred.

Königstein er tre ting. Det er først og fremst et presteseminar; men det er også et tilfluktssted for DP-prester og et retrett-hus for de prester som arbeider i de protestantiske områdene i Tyskland.

De prester som søker tilflukt i Königstein, kommer fra alle kater. De kommer fra de barske områdene i Nedre-Sachsen og Slesvig, fra murbrokks-områdene i vest, fra de enorme flyktninge-koloniene i storbyene og fra terror-områdene bak jernteppet. De ser uttæret og huløyet ut. Det er lenge siden noen av dem eide en prestekjole eller en mørk dress. Jeg ser dem komme iført gamle utslitte uniformer som de allierte har etterlatt seg eller i mølspiste, korte jakkedresser som var moderne på besteforeldrenes tid. Noen har luer, stråhatter eller fillette filthatter på hodet, mens andre kommer barhodet. Noen bærer ennå en frynset romersk krage; andre ser ut som elendige løsarbeidere i filler; ingen kan se på dem at de er prester.

Det finnes flere krigsveteraner blant dem som trekker på et treben eller støtter seg til en stokk. Ikke så få av dem har drevet vitenskapelige studier. For dem tjener dette korte opphold fra elendigheten og redslene bare til å understreke hva de har tapt. Det er disse som griper om seminarets få bøker med slik øm kjærlighet. Noen unge prester kommer også. De er litenskapelig opptatt av sine folks lidelser. De avstår et hvert tilbud om sikkerhet for seg selv så lenge deres spredte hjorder ikke har noe håp om å få vende hjem. Deres ord virker som en underlig, fremmed musikk av kjærlighet og håp og den uhyggelige styrken hos slike hvis Gudstro er urokkelig.

Königstein ligger på grensen til sivilisasjonen som en åndelig bastion hvorfra en ny armé går til angrep på mørkets fyrste. Er det en tilfeldighet at dette nye seminar for fredløse tyskere holder til i en gammel militær-barakke? At «prestekjolene» oftest utgjøres av utslitte gamle uniformstykker? Königsteins appell om å fylke seg under Kristi korsbanner er blitt hørt og fulgt av de beste tyskerne fra øst-områdene.

DE ER DE BESTE — disse høye, unge karene som i sin ungdoms fulle kraft lyttet til Guds kall og svarte uten å tenke på prisen! Det land som så dem fødes er nå forbudt område; deres familier er spredt for alle vinder; de ble fordrevet fra byer og landsbyer og kastet ut i den elendighet som er alle flyktningers ubønnhørlige skjebne. De strømmer til fra alle kanter: fra de gamle, tyske befolkningsgruppene i Bukovina, fra Bessarabia, Romania, Bulgaria, fra Ungarns sletter, fra Schlesien og Sudetenland. Noen av dem har overlevd dødsmarsjen fra Øst-Preussen, andre har sluppet levende ut av dødsleirene i Polen og Tsjekkoslovakia. Meget få har noe håp om noensinne å se sine hjemtrakter igjen eller å få vite hvilken skjebne som har rammet deres mødre, fedre, søstre eller brødre. De er ungt vrakgods i det kaos av 18 millioner flyktninger som skyldes avtalen i Potsdam.

Sammen med en håndfull dumdristige ungdommer som med fare for livet klarte å redde seg ut av den russiske sone, utgjør disse unge menn de 350 seminaristene som holder til i Königstein. De har gydt nytt liv i den gamle barakke. Her øves de opp til åndelig kamp; her studerer de, ber og arbeider de og lengter etter den dag de kan motta prestevielsens sakrament. De har gjort det mulig å leve i barakkene. Selv har de snekret sammen de enkle bordene og stolene. Med nakne overkropper har de i solsteken gravet og støpt fundamentene til et kapell de reiser av intet.

Det hele var et vanvittig foretagende helt fra begynnelsen av, og de var vanvittige som slo seg ned i Königstein. De hadde ingen bøker, ingen klær, ikke penger og ikke mat. Men en ting hadde de: de hadde holdt kallets flamme brennende og lysende gjennom de stormer som hadde lagt deres ungdom øde. Fra Tunis til Leningrad, fra Norge til Italia hadde Gud prøvet deres sjels styrke. Endelig hadde Han her tillatt dem å legge om marsj-takten, til å bevege seg til tonene fra unge stemmer i bønn foran Guds alter: *Introibo ad altare Dei*.

Om de prester Gud former og danner i Königstein er de fattigste blant de fattige, er det fordi de er utsett til å dele den paria-skjebne som har rammet flyktningestrømmenes masser og til å tjene dem: *de 18 millioner mennesker som Potsdam-avtalen umenneskelig fordrev tomhendt fra sine hjemsteder*. De er kalt til prester for dette menneskelige vrakgods. (Avtalen ble resultatet av de forhandlinger som ble ført mellom De forente stater, England og Sovjet-Samveldet i Potsdam i juli 1945 etter Tysklands nederlag.)

MEN VED SIDEN av denne primære oppgave har Königstein også en annen, ikke mindre betydningsfull. Det er et tilfluktssted for alle DP-prester. Her får de den hjelp som overhodet kan gis dem: en skjorte, noen laken, noen få mark; råd og veiledning og kanskje adressen til en eller annen barmhjertig samaritan som har erklært seg villig til å hjelpe dem. De finner muligens en eller annen tynn tråd som kan bringe dem i kontakt med deres døde fortid.

Forsøk å forestille Dem hva Königstein betyr for slike prester! De hører hjemme blant de 6 millioner katolikker som har overlevd massedeportasjonene og som nå hen-

„Sangen fra en sjel som er opplyst av Troen“

Av den hellige Johannes av Korset

*Jeg kjenner det vann som velder og flyter,
om enn det er natt.*

*

*I evige livet dets kilde seg dølger.
Dog kjenner jeg veien som lønnlig det følger, —
om enn det er natt.*

*Det lever, men kjenner ei utspringets time.
Fra det fikk hver stråle sin lysende strime, —
om enn det er natt.*

*Jeg vet at på jorden all skjønnhet må vike.
Hver lebe har søkt mot dets svalende rike, —
om enn det er natt.*

*Jeg vet intet øye dets dybder kan sondre,
og ingen kan nå fra en bredd til den andre, —
om enn det er natt.*

*Ei kunne en skygge dets renhet fordunkle,
og Sannhetens fylde kun derfra kan funkle, —
om enn det er natt.*

*Det bader vår jord med sin bølgende grøde,
nasjoner og himler og helvetets øde, —
om enn det er natt.*

*Og uten å minske sin fruktbare gave
det velder sin kraft over høye og lave, —
om enn det er natt.*

*Jeg ser dog at hele dets fylde seg samler
i det synlige brød, hvis substans seg forvandler, —
om enn det er natt.*

*Til alle som tørsten og lidelsen preger
den byder sin skatt i henrykkelsens beger, —
om enn det er natt.*

*Mot oss går den hellige strøm som gir livet:
Jeg ser at dens veld oss i Brødet blir givet, —
om enn det er natt.*

Fra fransk ved Marie Knudtzon.

sleper en tilværelse i protestantiske områder i Tyskland. I sin landflyktighet må de ytterligere bære det kors som heter åndelig ensomhet og isolasjon.

De finner hverken kirker, tabernakler, et organisert religiøst liv eller sympati i disse protestantiske områder. Deres utfattige menigheter er oftest spredt omkring i over 30 byer og landsbyer. De leser messen 5 ganger hver søndag. De er underernært og avkreftet. De må gå til fots fra sted til sted i all slagse vær uten mulighet til hvilepauser for å døpe, preke, vie og trøste. Og likevel må de fleste DP-katolikker dø uten å ha mottatt sakramentenes trøst fordi det er bokstavelig talt umulig for prestene å nå fram til dødsleiene i tide.

I deres ører lyder klageropene, men de har ikke kraft nok til å bringe de nødlidende og ulykkelige hjelp. Gjennom fire lange år har de pint ut av trette hjerner nye ord som kunne bringe håp og holde liv i troens blafrende flamme hvor alt håp er blitt myrdet; stadig må de se den brutale kjensgjerning i øynene at de ved siden av å bringe åndelig trøst ikke kan by sine paria-grupper annet enn tomme ord! De kan ikke love noen et hjem, et klesplagg, et laken eller en skorpe brød. Deres ord klinger ut i fattigdommens ørken.

Dette er de prester som tidligere hadde sin virksomhet i 18 bispedømmer som helt eller delvis er blitt tømt for sine tyske menighetslemmer. Disse tyskere som dannet lange, utsultede kolonner, måtte begi seg ut på den dystre og tragiske vandring som førte ut i landflyktigheten; de ble fanget opp av ruinene i vest eller av folketomme områder. Det var 6000 prester som fulgte med dem; det er 2800 igjen.

Disse levninger av prester lever for det meste på nåde på kvistværelser eller i kjellere i protestantiske hus. Der lever, spiser og sover de og deler sitt husly med Hostien. Der leser de messe og tar imot de troende, fra disse tilholdssteder starter de sine lange vandringer omkring til

de spredte menighetslemmer. De fleste av dem er eldre prester: 300 er over 70 år, noe over halvparten er over 50. Bare 36 er under 30 år.

Ønsker De flere detaljer? En prest fra Sudetenland er 61 år. Hans menighet er spredt over 27 landsbyer og i løpet av 6 måneder tilbakelegger han 1600 engelske mil til fots. En annen er fra Schlesien; han er 64 år og lider av et hjerteonde, men han ser til sine troende som er spredt i 31 landsbyer i et sterkt kupert terreng; han leser messen 4 ganger hver søndag og går 66 engelske mil hver uke.

KÖNIGSTEIN ER i sannhet et velsignet sted for slike menn. Den drivende kraft der er mgr. Keldermann som en gang var professor i sitt hjemland. Med sin glimrende penn, flammende tale og urokkelige tro, sin fillete preste-kjole og sin forhistoriske DKW-vogn er han hjertet og sjelen i dette foretagende som han har reist av intet.

Om sommeren faller stillheten over Königstein. Seminaristene er spredt omkring på bondegårdene eller i fabrikkene eller i kullgruvene for å tjene penger til å holde seminaret gående. Bare noen professorer, noen nonner fra Øst-Preussen og noen frivillige kontordamer fra Den katolske aksjon holder til i barakkene. Men nesten umiddelbart etter at seminaristene har forlatt stedet, samles DP-prester til felles sammenkomster og åndelige retreter. I fjor kunne om lag 300 slike prester tilbringe noen lykkelige dager på denne måten i Königstein.

Ja, 300 av disse prester, fordømt av menneskene, tiet i hjel av verdenspressen, fornektet av kristenheten men valgt av Gud og i særlig grad fylt av Hans kjærlighet, var i Königstein. De hadde mistet vanen til å tenke på seg selv. Men bruddstykkene av deres livshistorier, merkene av deres lidelser og martyrier, de klager og krav de aldri ville ha drømt om å fremkomme med, formet i meg en fryktelig og knusende anklage mot vår tid.

DOMINIKUS SAVIO

Don Boscos elev, den 15-årige italienske gutten Domenico Savio ble saligkåret søndag 12. mars i Peterskirken. I den anledning bringer vi en kort beretning om hans liv.

Hemmeligheter må en ikke røre ved, like så litt som man kan ta bladene av en blomst, uten å ødelegge den. Dominikus Savio er en hemmelighet — skapt av Guds kjærlighet. Men den som allerede har fått erfare hvorledes Gud virker i ens eget hjerte, eller i andre menneskers liv, kan ikke gjøre den lille Dominikus noen skade ved med ydmykt sinn å nærme seg ham, fordi hele hans liv var en eneste kostelig Guds gave, en skinnende edelstein til å smykke vår alminnelige middelmådighet. Det forunderligste ved dette barnet var dog at han var et levende uttrykk for Guds kjærlighet, og allerede på et meget tidlig tidspunkt utførte ting som ville ha vært en voksen mann verdig.

Dominikus ble født den 2. april 1841. Hans foreldre var ekteparet Karl og Birgitta Savio i Castelnuovo d'Asti i nærheten av Turin. Faren var smed i landsbyen. Senere ble familien ytterligere velsignet med to barn. Der er ingenting som tyder på at der skulle ha vært noe som

Ikke et øyeblikk har det vært i min tanke å unnskyld Tysklands store synd. Men den straff vi har tenkt ut er en vederstyggelighet i Guds øyne. Ved sin felles aksjon mistet triumviratet i Potsdam for alltid retten til å anklage og fordømme andres forbrytelser mot menneskheten. Potsdam var en dødssynd mot naturen, og det fryktelige kaos som ble skapt av et kalt og mektig pennestrøm, vil vende seg mot oss og oversvømme hele kristenheten som enten av dumhet eller hykleri rolig lukket øynene. Det kan ikke være noen tvil: gjør vi menneskene til dyr, vil de dyr vi har skapt vende seg mot oss. De vil komme til å bryte ned alle stengsler og i en eneste stormbølge legge det øde som vi har kalt vår sivilisasjon.

Mens vi står stille og ser på denne rystende menneskelige ruin, arbeider heltene fra Königstein. I kristendommens navn bør deres kamp bli vår. Den åndelige blokaden må brytes, og alle som føler flammen av Kristi kjærlighet i sine hjerter og som ønsker at Guds rike må bli virkeliggjort, har plikt til å komme til unnsetning.

helst påfallende ved familien Savio, og aller minst i religiøs henseende. Man gjorde alt som ble ansett for passende. Første gang foreldrene ble oppmerksom på det eldste barnets religiøse særegenhet, var da fireåringen en dag minte om, at: «Vi har ennå ikke bedt!» Og en annen gang blankt nektet å spise, fordi det var en gjest til stede, som ikke hadde tatt del i bordbønnen: «Jeg kan da ikke spise sammen med en som setter seg til bords som et dyr.» Vi har ofte moret oss over åtte- og niåringers jernharde samvittighetsfullhet med hensyn til morgen- og aftenbønnen. For Dominikus kom dette utviklingstrinn hele fire år tidligere. Og ikke nok med det — fireåringen trakk seg ofte flere ganger i løpet av dagen tilbake for å be. Senere, når han fikk lov til å gå alene i kirken, fant presten ham mer enn én gang i stille bønn på trappen foran den stengte kirkedør, og dette forekom også i regnvær og om vinteren.

Dette viser en ualminnelig offervilje og ydmykhet — derimot er der ingen merkelige drømmer eller visjoner og åpenbaringer å fortelle om fra disse årene. Han er bare en blant dem som vitner: at «således har jeg skuet deg i helligdommen, idet jeg så din makt og herlighet». (Ps. 63, 3.) Og dog skjedde det forunderlige, som når vi ser tilbake, åpenbarer for oss dette barnets sanne heroisme. Gud skjenket denne gutten som med slik overstrømmende kjærlighet søkte Ham, meget tidlig erkjennelsen av at den høyere skjønnheten ikke er å finne i det naturlige liv, men at den er skjult i nåden. Fordi all skjønnhet er et sinnbillede på Gud. Men for den tenkende ånd blir intet av disse sinnbilleder tilfredsstillende. Sterkere og sterkere plages han av uttrykksmulighetenes utilstrekkelighet. Derfor hever seg ånden over alle former og søker tilbake til det formløse: helgenens celle blir like usmykket som tiggerens. Der hvor ingen skjønnhet mer strekker til, er all skjønnhet meningsløs. Men hvilken indre oppstigning forutsetter ikke en slik mangel på utsmykning! Da gjelder ikke mer: Gud alene er nok, men det meget større: Gud overvinner alt.

Dominikus Savio hadde i en alder av syv år tilbakelagt denne oppstigning. Ingen ringere enn Don Bosco bekrefter denne kjensgjerning. Og han begrunner sin viten med kjennskapet til de forsett, som Dominikus fattet ved sin første kommunion. Det var den gang ennå vanlig å la barna komme til Herrens bord første gang da de var 12 år. Og pastoren var også i tvil om hvorvidt han kunne la Dominikus få adgang tidligere. Så spurte han andre prester om deres mening — og dette var usedvanlig klokt av ham, idet vi da har fått alle disse til vitner på at Savios ånd og fromhet var uten sidestykke. De erklærte seg nemlig alle enig i å gjøre en unntagelse for Dominikus.

De omtalte forsetter lyder slik:

1. Jeg vil ofte skrive, og gå til kommunion så ofte min skriftefar vil la meg få lov.
2. Jeg vil helligholde høytidsdagene.
3. Jesus og Maria skal være mine venner.
4. Heller dø enn å synde.

En må tenke over dette: Mens andre barn i samme alder bare gleder seg over festdagene på grunn av de vakre klærne og den gode maten, vil Dominikus høytideligholde dem ved større fromhet, og han opphøyer Jesus og Maria til sitt hjertes venner, mens alminnelige

syvåringer gir foreldre og søsken hele sin kjærlighet. Dette er i sannhet ikke bare en overordentlig stor nåde, men også en overordentlig ytelse. Uten sidestykke er hans forsett: La morte ma non peccati — heller dø enn å synde! Hva vet Dominikus om synden, hvorledes forstår han den? Dette spørsmål er umulig å svare på. Men det er et faktum: I samfulle åtte år har Dominikus holdt dette forsett, og det med en tapperhet som ingen av oss er i stand til å oppvise. Skulle vi da ikke fryde oss over at denne gutten er erklært som helgen? Han har i sannhet oppnådd det som vi alle i våre beste øyeblikk trakter etter: ubrytelig troskap mot Gud.

Møtet mellom Dominikus Savio og Don Bosco kom i stand ved formidling av guttens lærere, som hadde en klar forståelse av at til å oppdra denne usedvanlig begavede gutten trengtes der en overordentlig dyktig mann.

«Første mandagen i oktober (1854)», beretter Don Bosco, «kom der imot meg en liten gutt sammen med faren sin. Guttens øyne, hans muntre, men allikevel ærbødige vesen betok meg helt.»

«Hvem er du,» sa jeg til ham, «og hvor er du fra?»

«Jeg er Dominikus Savio, som læreren min har snakket om med Dem. Vi kommer fra Mondonio.»

«Da tok jeg gutten for meg, snakket om skolen og hans daglige liv for øvrig. Meget snart var vi blitt helt fortrolige med hverandre: Han med meg, og jeg med ham.»

Har der vel noen gang i hele pedagogikkens historie forekommet en liknende situasjon: århundrets mest fremragende pedagog møter en 12 års bondegutt, snakker en kort stund med ham og slutter personlig vennskap som med en likemann. For Don Bosco legger vekt nettopp på dette: han med meg, og jeg med ham. Begrunnelsen for dette usedvanlige vennskapet gir Don Bosco i følgende ord: «Jeg erkjente i denne gutten en sjel, at den levde helt i overensstemmelse med Guds ånd. Jeg forundret meg over den nåde som i så tidlig alder allerede hadde hatt slik overveldende virkning.»

I «Oratoriet», Don Boscos store læreanstalt i Turin, ble Dominikus snart til stor hjelp for sine foresatte. Med oppfinnsom kjærlighet dannet han sammen med sine fortroligste venner en gruppe som i sitt vesen og sin hensikt svarer nøyaktig til det ideal som ungdomsbevegelsen i Tyskland har kjempet for, og som det katolske ungdomsforbund siden krigens slutt har etterstrebet. Don Bosco stilte seg ikke uforstående likeoverfor denne ungdommelige foretaksomheten, selv om han ble nødsaget til å kjempe med sine lærerkolleger for å vekke forståelse for disse forbundene. Med tiden dannet der seg syv grupper i Oratoriet, inndelt etter guttenes sjelelige tilforlattelighet. De mest trofaste ble delaktig i «Den uplettede unnfangelses forbund», som var Dominikus Savios egen gruppe. Etter våre begreper kunne en kalle kretsen omkring Dominikus for Oratoriets ungdomsførere. De utøvet en beskyttelsestjeneste i likhet med den som nylig er tatt i bruk i det tyske «C.A.F.». Don Bosco støttet opp som rådgiver. Oppgavene stilte ungdommene seg selv. De tok seg av nykomlinger eller av kamerater som var blitt lunkne, men på en slik måte at disse ikke skulle merke noe til den hjelpsomheten de var gjenstand for. På dette område lærte Don Bosco en hel del av ungdomsføreren Savio. Og fra den tid er det lett å tenke seg at ungdomskapellanene begynte å be til den nye helgenen om å bli ungdomsførere slik som han selv hadde vært det, mens våre ungdomsførere på sin side kan stille seg under beskyttelse av den første helgenen fra deres egne rekker. Dominikus har ikke beveget verden, like så litt som noen fjortenåring formår å bevege den. Det ville også være

uriktig å stemple ham som eneste forbilde. Selv følte han seg alltid bare som «Guds lærling», uferdig, med trang til å la seg lede.

I to og et halvt år, fra oktober 1854 til 1. mars 1857, oppholdt Dominikus seg i Oratoriet, hvor han ble formet og var med på å forme andre. Etter legens råd måtte han forlate det for noen få uker, for å komme seg etter en alvorlig sykdom. Dominikus smilte til dette: «Man vil altså ikke lenger beholde mitt skjelett her. Så blir jeg da nødt til å ta det med til Mondonio. Det er synd, da jeg bare ville ha vært til bryderi i noen få dager. — Guds vilje skje!» — Hjemme forberedte Dominikus seg med nesten uhyggelig sikkerhet på å dø. Muntrere og muntrere ble gutten, til tross for at han ble årelatt ti ganger i løpet av en uke og svelget bitre medisiner uten å fortrekke en mine. Enda en halv time før slutten lot stedet prest seg narre av guttens rolig muntre vesen. Først da Dominikus begynte å be Confiteor for å få syndsforlatsen på dødsleiet, ble sjelesørgeren klar over at slutten var nær. Deretter sov Dominikus i omtrent en halv time. Da han våknet, sa han til sin far: «Papa, tiden er inne!» Han ba faren om å si bønnene for døende, og klarte et par ganger å hviske fram svaret: «Min Jesus, — barmhjertighet.» Et øyeblikk mistet han bevisstheten, våknet opp enda en gang, og smilte, som om han skulle til å si noe. Faren bøyde seg over ham, og hørte tydelig: «Farvel far, farvel! Pastoren ville enda si meg noe, men jeg kan ikke huske mer . . . Jeg ser noe ubeskrivelig skjønt! . . .» Han forsøkte å folde hendene til bønn. De gled slapt fra hverandre. Dominikus var ved målet. Denne gutten som 15 år gammel, den 9. mars 1857 sluttet sitt korte liv, er en gjentagelse av den guddommelig skønne fortelling i Mattei 18. kapitel:

«På samme tid gikk disiplene til Jesus og sa: «Hvem holder du for den største i himmelriket?» Og Jesus kalte et lite barn til seg, stilte det midt iblant dem og sa:

. . . Den som ydmyker seg som dette barn, er derfor den største i himmelriket.»

Krusifiks fra Feiring kirke.

Prester for folket

En orientering om den katolske arbeidsmisjon i Paris

Værelset i den elendige, overbefolkede forstaden St. Denis var nakent og kaldt. En ung prest leste der sin Søndags-Messe, bare for to knelende par. Da Messen var over, byttet han prestedrakten sin med en skitten overalls, gikk sin vei sammen med en arbeider for å møte noen venner i en arbeiderkneipe, hvor de alle tok seg en apéritif og en billig lunsj. Etterpå gikk de for å spille fotball. Kameratene tenkte ikke på at de hele dagen hadde vært sammen med en prest, og det var nettopp det han gjerne ville, for han var medlem av *Mission de Paris*.

I Paris er der 16 prester som ham, og i *Mission de France* er der ca. 140 prester som tjener sitt daglige brød på gårder og i fabrikker, side om side med de mennesker hvis sjelehyrder de er. De leser messer i leiekaserner og på bondegårder, og i sin «fritid» gir de hjelp og råd til dem som ber om det. Man kjenner ikke så meget til deres arbeid, hverken i eller utenfor Frankrike, for selv om det ikke akkurat er en hemmelighet, så blir disse «Missions» arbeid helst ikke snakket for meget om, da man gjerne ville unngå unødig oppmerksomhet fra kommunistenes side, og også fordi disse presters uortodokse virksomhet av og til kunne virke støtende på «stivbente» katolikker. Men ikke på noen annen front arbeider Kirken hardere for å gjenvinne sine tapte får.

Den første som kom på tanken å opprette *Mission de Paris*, var nå avdøde pastor Henri Godin, en sky og tilbakeholdende, men nidkjær sogneprest, som forsto at en sjelesørger var helt hjelpeløs når det gjaldt å nå de sognebarn som ikke kom i kirken. Han foreslo at Kirken skulle opprette en slags misjon som skulle arbeide blant franskmenn med den samme iver og nidkjærhet som får misjonærene til å tilbringe sitt liv i savn, ensomhet og alskens vanskeligheter i hedningelandene. Paris' avdøde Cardinal *Suhard* og de franske erkebiskoper opprettet så i året 1941 *Mission de France*; *Mission de Paris* ble grunnlagt i året 1943.

I den krigsherjede normanniske byen Lisieux holder den godslige pater Louis Augros på å trene 150 nye kandidater for *Mission de France* og *Mission de Paris*. Opp-læringen foregår i en gammel, stygg mursteinskoloss av en skole. «Hensikten med denne treningen,» sier pastor Augros, «er for det første å finne tilbake til det opprinnelige kristne budskap, og dernest å forene den kristne lære med den moderne verdens fordømmer og intellektuelle plan.»

Pater Georges Baudry, 31 år gammel, har tilbrakt de 4 siste årene i det kommunistherjede sognet Saint André i Normandie. Mens han venter på å bli sendt ut igjen, er han kommet tilbake til skolen i Lisieux for å gjennomgå et repetisjonskurs. At han i løpet av disse 4 årene bare har vært i stand til å forøke antallet av regulære kirkebesøkende fra 1 til 3, har slett ikke fått ham til å miste motet. Det som han synes er det viktigste er at landsbyens befolkning ikke lenger er så fiendtlig innstilt overfor Kirken, er blitt mere og mere skeptisk overfor kom-

munistisk propaganda. Et typisk eksempel på *Mission de France's* arbeidsmåte er pater Baudry's erobring av *Madame Lulu's Bistro*.

Madame Lulu, som tidligere var velkjent på Montmartre, var beryktet for sitt prestehat. Da Baudry overtok sognet, og samtidig tok jobb som bilmekaniker, gjorde han Lulu's bar til målet for sitt første besøk, og gikk inn der iført sine oljete arbeidsklær. Etter sitt tredje besøk ble «barfluene» enige om at han var «un chic type». Da Baudry skulle gå den dagen, sa han tilfeldig henslengt til Lulu at han snart kom igjen, «men jeg har en hel del arbeid å utføre i sognet mitt, jeg er den nye presten her». Da hans kneipevenner nektet å tro ham, var han iført soutane ved sitt neste besøk i kneipen. «Gjengen satt som lynslått,» sa pater Baudry, «og Lulu sa at hun tok ikke et ord tilbake av alt hun hadde sagt om prestene, men siden vi alt var blitt venner, skulle mitt nærvær bli tålt. Ja, litt etter litt ble jeg til og med ønsket hjertelig velkommen, og Lulu begynte å kalle meg «Begonia» og «min lille zebra». Når bargjestene ertet og sjikanerte ham, ga han igjen med samme mynt, og span-derte sin del av drinkene som alle de andre. Ga råd og veiledning og deltok ivrig i de alvorligste diskusjoner når andre tok initiativet. «Det kan ikke være tale om å omvende disse menneskene, unntagen i rene spesialtilfelle», sier Pater Baudry. «Hvis jeg ville prøve på det, ville dørene bli lukket for meg. Men menneskene i *Madame Lulu's Bistro* er langt nærmere Gud enn de var for 4 år siden.

Pastor Jacques Hollande, som er direktør for *Mission de Paris*, har to ganger vært i Rom for å diskutere med Paven arbeidet i *Mission*. Da vi oppsøkte ham på hans lille kontor, som formelig var tapetsert med bøker, underholdt han oss om sitt arbeid på lang sikt. «Vi vil nok ikke se noen videre resultater av vårt arbeid, før kanskje om 30—40 år,» sa han, «hele verden er jo på forskjellig vis kommet vekk fra Kirken. I Frankrike innbiller arbeiderne seg at det eksisterer en allianse mellom Kirken og kapitalismen. Fra kapitalistisk hold har de nemlig vært vitne til eksesser og misbruk på så mange områder. Kirken blir feilaktig identifisert med middelklassen, bur-sjoasiet. Dette må vi forandre . . . Jeg skal si Dem at Kristi personlighet fremdeles interesserer arbeiderne meget . . . Vår sivilisasjon holder på å styrte i en gigantisk avgrunn, og vi er ikke så altfor lei for det! Inspirasjonen til denne sivilisasjon var så helt igjennom materialistisk. Men det som styrter sammen, må bygges opp igjen. Skal Kirken være med i dette oppbyggingsarbeid? Vil dens oppfatning av livet og mennesket bli den fremherskende? Vil kristendommen seire? Alt dette er det som opptar oss.»

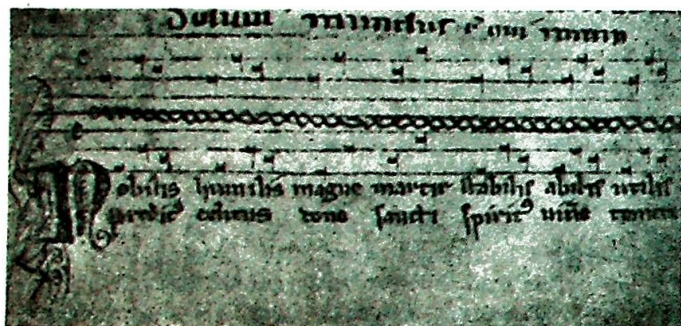
ANTON TAXT

ble vigslet til subdiakon på St. Josephs-fest 20. mars i Urbanerkollegiet i Rom, og vil påskeaften, 8. april, motta diakonatvigselen i Laterankirken. Som kjent vil han sammen med Olav Norheim bli ordinert til prest på Olsokdagen 29. juli i år. Etter ordinasjonen vender begge tilbake til sine studier henholdsvis i Rom og Paris.

Kvæde til ære for den heilige Magnus Orknøy-jarl

Minnedag 16. april

Umsett av dr. philos Erik Eggen

Hymne til den hellige Magnus Orknøy-jarl ble i sin tid hentet fram fra Codex Upsalensis av avdøde prof. dr. Oluf Kolsrud. Sammen med Georg Reiss publiserte han i 1913 i Vitenskapsselskapets Skrifter en tekstkritisk og melodisk tydning av hymnen. Dr. philos. Erik Eggen har nå omsatt hymnen til nynorsk og har elskverdigst stillet manuskriptet til St. Olavs disposisjon, og vi offentliggjør den i anledning av den forestående minnedag for St. Magnus — 16. april. Samtidig gjengir vi et fragment av håndskriftet fra Codex Upsalensis. Ifølge Kolsrud og Reiss skal det skrive seg fra det 13. årh., og er et merkelig eksempel på en tostemmig utsettelse, — av så meget større interesse som det etter deres vitende er det eldste inntil da kjente dokument med harmoni fra Norden, og fordi overhodet nordiske minnesmerker med middelalderlig flerstemmig musikk er overmåte sjeldne.

Nobilis
humilis
Magne martyr stabilis
habilis
utilis
comes venerabilis
et tutor laudabilis,
tuos subditos
serva carnis fragilis
mole positos!

Præditus
cælitus
dono sancti spiritus
vivere
temere
summo caves opere;
carnis motus premere
studes penitus,
ut carnis in carcere
regnet spiritus.

Socia
regia
tibi viri nescia
traditur
subditur
casta casto iungitur;
nam neuter illuditur
sic decennio;
rubeus non comburitur
in incendio.

Turbidus
invidus
hostis Haco callidus
sternere
terere
tua sibi subdere
te cupit et perdere
doli spiculo
iuncto fraudis fædere
pacis osculo.

Gjæv og gild,
spak og still,
Magnus martyr, lyd no til!
Sjele-mild,
hjarte-snild,
jarl, din pris vi syngje vil.
Vern du oss for synda ill,
oss, som til deg bed,
og for lysta heit og vill
gjeve du oss fred!

Til di grav
fyllt utav
ånda som deg himmeln gav,
har du lagt
all di makt
på eit liv i dygd og akt;
og all kjøtleg gir og jakt
døyve vilde du;
ånda bør, so har du sagt,
i vår lekam bu.

Møya grann
du deg vann
som hadd' aldri visst av mann;
kongeleg,
sedeleg,
verdi vart ho vigd til deg.
Lysta ingen av dykk fann
nokon hugnad i;
klunger-runnen aldri brann
i dei åra ti.

Ofseleg,
ovundsleg
sløge Håkon fiendsleg
vilde slå
deg, og på
all di eige råddag' få;
ja ditt liv han vilde nå
med sitt falske sverd;
og ein freds-kyss tene må
dene svikar-ferd.

TO HYRDEBREV

De apostoliske prefekter for Nord-Norge og Mellom-Norge har hver i sine hyrdebrev for fastetiden tatt utgangspunktet i Det hellige års dype religiøse mening og knytter fastetidens appell til selvbesinnelse, bot og omvendelse til Det hellige års budskap som «året for den store omvendelse, — året for den store tilgivelse».

Prefekt Wembers hyrdebrev

«Det hellige år», skriver overhyrden for Nord-Norges Apostoliske Prefektur, Monsignore *Wember*, «skal etter Kirkens mening gi oss en levende overbevisning om den store grunnsannhet som all religion hviler på og som gir hele tilværelsen dens dypeste mening, nemlig at Gud er den høyeste Herre. I vår tid blir tallet på dem som nekter eller som ikke bøyer seg for denne grunnsannhet, større, og det finnes kretser og til og med institusjoner som med alle midler de rår over, går inn for å så tvilen på Guds eksistens, å gjøre menneskenes overbevisning om den vaklende og å berøve dem troen på Guds ord. Den materialistiske ateisme — og det kunne også sies: den ateistiske materialisme — sprer seg mer og mer, og det ofte under påskudd av at den vil frigjøre mennesket.

Kristus sier: «Sannheten skal gjøre dere fri» (Joh. 8, 32). Ved sin lære har Han bekreftet Guds eksistens som den menneskelige forstand kan erkjenne ved de skapte ting; og Jesu Kristi lære er sannhet fordi Han er selve sannheten. Det finnes ikke noe som blir krevet mer av logikkens lover og som gagnar menneskenes sanne vel

mer enn å holde sannheten ren og uforfalsket. Sannheten er menneskenes høyeste gode, og derfor er ikke noe annet av større skade for menneskeheten enn å forfalske den. Forfalskningen og mørkeleggingen av sannheten er ikke bare en bjørnetjeneste, men *det* største uhell man kan påføre menneskene. Usannheten kan aldri frigjøre mennesket, men den kan frigjøre de ødeleggende krefter i mennesket som blir bundet og veiledet av sannheten. Usannhet er lenker som binder mennesket til mørket, og dette er det verste fangenskapet, men aldri frihet.

Et tenkende menneske som ikke vil gjøre vold mot sin forstand, kan heller ikke være indifferent overfor sannheten, og ganske visst ikke overfor sannhetens norm og grunnvoll. Og i virkeligheten eksisterer indifferentismen overfor Gud heller ikke selv om likegyldigheten overfor Gud og religionen ofte blir betegnet slik. Etter Jesu egne ord gis det på dette område bare et enten — eller, bare et for eller imot. Jesus sier: «Den som ikke er med meg, er mot meg» (Luk. 11, 23). Slagordene at «religionen er en privatsak» eller at «man må være tolerant i religiøse spørsmål», er som oftest bare et dårlig skalleskjul for den religiøse likegyldighet eller til og med for

*Gravia
tædia
ferens pro iustitia
raperis
traheris
demum ictu funeris;
ab imis extolleris
ad cælestia;
sic Christo coniungeris
per supplicia.*

*Eia
gloria
signorum frequentia
canitur,
agitur;
Christus benedicitur;
et tibi laus redditur
in ecclesia.
O quam felix cernitur
hinc Orchadia!*

*Omnibus
laudibus
tuis insistentibus
gratiam
veniam
et æternam gloriam
precum per instantiam
pater obtine,
hanc salvans familiam
a discrimine!*

Spe og spott
har du fått;
retten har du inkje nått;
du for vald
snart var all;
for hans hogg ditt hovud fall.
So du steig til himmel-hall
frå ditt jordliv løyst,
fekk hjå Krist på ære-pall
etter liding trøyst.

Magnus, merk
songen sterk!
Pris for store underverk
kved vi her;
takk vi bær
fram for Krist, vår Herre kjær.
Ogso du ein lovsong fær
i vår kjørkje-kor.
Å, kor sæl ho derfor er
Orkn-øy, fedre-jord!

Her vi står
år for år
ved ditt skrin med takk og tår.
Du for visst
er ein kvist
på det vin-tré Jesus Krist.
Bed for oss, at vi til sist,
løyst frå synde-mengd,
får i himmeln heimevist
i all ævelengd!

fornektelsen av Gud og religionen. Religionen, både dens vesen og form, er ikke overlatt til menneskenes vilkårlighet eller følelser. Vår religion bunner i Gud, og formen for den er gitt både ved Guds vesen og vår allsidige avhengighet av Gud og ved Guds åpenbaring som kan historisk påvises. Vår religion som bunner i Gud, er en livssak i den grad at religion og liv er en enhet; de kan ikke skilles uten å begå en forbrytelse mot menneskets natur. Vi opplever da også ofte at kampen mot Gud og religionen blir en religionserstatning for dem som hevder at religionen er en privatsak.

Og hva som angår påstanden om at man må være tolerant, så har den nok sin berettigelse når den blir forstått riktig; det er et moralsk krav at man respekterer en annens subjektive overbevisning. Men å være tolerant betyr ikke at man må tolerere en usannhet og til og med fornektelsen av Gud og de krav Gud på grunn av sitt vesen stiller til oss. Toleransen krever at man respekterer sine medmennesker og deres personlige syn, men den utelukker ikke og fritar ikke for at man setter seg inn for sannheten og kjemper mot usannheten. Selvfølgelig må man ved denne kamp alltid la seg lede av rettferdighet og kjærlighet.

Det er klart at vi heller ikke kan være tolerante overfor våre egne feil og synder. I all ydmykhet må vi nok innrømme at vi er skrøpelige, syndige mennesker, men vi kan ikke slå oss til tåls med de feil og synder vi begår. Guds vesen, Guds hellighet og også den opphøyethet Gud har gitt oss idet Han ga oss deltagelse i den guddommelige natur, krever at vi fører en alvorlig og oppriktig kamp mot synden.»

Etter å ha dvelet ved fastetidens grunnleggende tanker, og vist hvordan både fastetiden og Det hellige år kan bli til en sjelelig fornyelse for ass alle, fortsetter Prefekten:

«Og utover det vil vi da også yte vårt bidrag til samfunnets åndelige fornyelse. Den som for alvor går inn for å gjennomføre Guds vilje og å leve etter Guds bud, står derved også vakt over samfunnets sanne vel som bare kan bygges på Guds evig gyldne normer og naturlovens krav. For et kristent menneske er livet i overensstemmelse med Guds åpenbaring, ikke bare en logisk konsekvens av dets overbevisning, men også et samfunnsanliggende, et apostolat for sannheten og alles oppfyllelse av Guds vilje. Jo flere som både i det private og det offentlige liv tar innholdet av den guddommelige åpenbaring til grunnlag for hele sin atferd, dess flere vil da også være et vern mot alle tiltak som strider mot Guds bud og som i bunn og grunn er rettet mot menneskeverdet, om disse tiltak nå kommer enten fra privat eller offentlig hold, om de vil sette menneskelige bestemmelser og lover over den rett som er forankret i Guds utrykkelige lover eller i naturloven, eller om bestrebelsene går ut på å degradere mennesket og slette det ut som åndsvesen som ved sin sjel tar del i den guddommelige natur. Fordi alle avgjørelser til syvende og sist blir truffet ut fra ens verdensanskuelse og en sammenfatning av og uttrykk for ens innstilling til Gud, må alle og enhver vise en våken ansvarsbevissthet for at det i et kristent samfunn råder den kristne verdensanskuelse, hvor hverken individet eller samfunnet har lov til å skaffe seg fordeler — som bare kan være tilsynelatende fordeler — på bekostning av sannhet og rett.»

Prefekt Deutsch' hyrdebrev

Overhyrden for det Apostoliske Prefektur Mellom-Norge taler i sitt hyrdebrev — hvis innhold vi gjengir etter «Nytt Liv» — om Det hellige år, og prefekten peker særlig på nødvendigheten av bot og omvendelse. Han sier: «Målet for Det hellige år er sjelenes helliggjøring ved bønn og offer i urokkelig tro på Kristus og hans kirke. Når synden har vært årsak til fortidens store ulykker, til nåtidens elendighet og framtidens truende farer, kan bare tilbakevending til Gud, d. v. s. bot og omvendelse være det ene store middel som kan redde verden.»

Det hellige år er et nådens år. Prefekten minner om det som han har sagt i et rundskriv til menighetene om at det gis særlige nådetider, skjønt Gud også ellers alltid vil ta imot de mennesker som kommer med angerfullt hjerte til Ham. I et av bladene som sentralkomiteen for Det hellige år har sendt ut, blir det også pekt på at jubileumsåret er en usedvanlig nådetid, og i sitt annet brev til korinterne uttaler apostelen Paulus den samme tanke når han skriver: «Brødre, vi legger dere på hjerte at dere ikke til unytte må ta imot Guds nåde. For Han sier «i den tid som tekkes meg, har jeg bønnhørt deg, og på frelsens dag har jeg hjulpet deg». Se, nå er den velbehagelige tid, se nå er frelsens dag!»

Jubileumsåret sikter ikke bare til en alminnelig forlatelse av syndene, men til menneskenes indre fornyelse, og denne fornyelsen må komme til syne i våre handlinger, for til en sann omvendelse høre livets forbedring og ervervelse av dyder. Gud tilbyr sine nådegaver, og det står til oss om vi er villig til å motta dem. Den åpne krig som mørkets makter fører mot Gud som aldri før i historien, har fremkalt en storflom av last og synd og menneskelige lidelser, og hvis disse makter får seire og råde fritt, vil det skje enda grusommere ting. I slike tider er det godt å huske Bibelens ord: «Da synden økte, ble nåden langt rikere.»

For å få del i Det hellige års nådegaver, må menneskene ikke bare gjøre bot for sine egne, men også for andres synder. Oppriktig bot kan redde oss og hele verden. Hele året igjennom må våre bønner om miskunn og om Guds nådegaver stige opp til himmelen. Ingen av oss må her stå tilbake. Jesus Kristus har på korset sonet for hele menneskehetens synder, og vi skal nå forene oss med ham i dette soningsverk.

Vi skal ikke bare etterkomme Pavens bønn om daglig å be rosenkransen, men det gjelder også å bringe ofre i Det hellige år, og da burde vi særlig samle oss om det hellige messeoffer hvor fruktene av Jesu offerdød blir tilvendt oss. Den hellige messe og rosenkransbønnen skal være våre spesielle våpen i Det hellige år.

Med utgangspunkt i Pavens tale til Roms sokneprester peker prefekten videre på at man skal ta avstand fra alt som i presse, film og teater sårer kyskheden og de moralske lover.

Den som etterkommer oppfordringen til sann omvendelse, til bot og soning, vil med glede kunne fastslå at det foregår store forandringer i hans sjel.

Til slutt sier prefekten at botens ånd på ingen måte betyr at gleden skal være bannlyst, for en mørk og trist sjelstilstand er uforenelig med det sanne kristne liv. Gud er gledens og livets, det evige livs Gud.

St. Alban

Englands første marty

St. Alban ble født i året 304 i Verulamium, en blomstrende romersk by like ved St. Alban i Herfordshire, omtrent 15 km. fra London. Verulamium var etter hvert blitt et så betydelig sted at den hadde fått by-verdighet.

St. Alban, som antagelig het Albanus, var en fremstående borger. Han hadde trukket seg tilbake fra sin stilling i hæren og levde nå et rolig liv etter sin egen smak. Han bodde sannsynligvis i en av de romerske villae i byens utkant, i «det finere strøk». Veralamiums areal var på 200 acres. De fire hovedgater som løp sammen i et forum omgitt av de viktigste offentlige bygninger, passerte alle gjennom svære porter, og de tårnprydete borgene ga byen et mektig og militært preg. Blant de viktigste byggverk var en triumfbue som sto på en åpen plass, et friluftsteater og flere hedenske templer, hvorav et var innviet til asiatiske guder.

Alt vi vet om Albanus er hentet fra Bede's krønike. Vi vet ikke om han var gift eller om han innehadde noen offentlige stilling. Derimot kan vi slutte oss til at han kjente byens guvernør, som han sikkert møtte i den offentlige forhall til badet. Albanus har sannsynligvis levd slik en mann pleier å leve når han har trukket seg tilbake fra sin stilling. Kanskje han hadde en hobby eller to, satte pris på litt ikke altfor voldsom mosjon og moret seg over små sladderhistorier som sirkulerte på forum. På den tiden må Albanus ha fått høre om kristenforfølgelsene som pågikk rundt om i Romerriket og som også var nådd til Verulamium. Da han ikke selv var kristen var han sannsynligvis lite interessert i hva som hendte disse «rare folkene», de kristne. Han brydde seg sikkert mere om gladiatorkampene som av og til fant sted i byens amfiteater. Selv var han ikke lenger soldat, men han hørte nok fra venner og gamle kjente innen byens legion at soldatene allerede drev jakt på de kristne, men han har sikkert ikke tenkt noe større over det. Men det viste seg snart hva slags støpning han var av.

En aften mens Albanus kanskje satt og fordrev tiden med terningspill, ble han forstyrret av en voldsom dundring på døren. Han gikk selv ut for å se hva som var på ferde og fant en kappekledd mann som hev etter været og syntes helt utkjørt. Albanus slapp ham inn og fikk høre at han var en jaget kristen prest. Albanus som hadde en snill og hjelpsom natur, ga presten mat og husly, og ble snart sterkt påvirket av ham. Prestens mot og fromhet gjorde et voldsomt inntrykk på ham, det endte med at han ba om å få undervisning i troen og lot seg døpe.

Imens fortsatte jakten på de kristne, og soldatene som gjennomsokte hvert hus, kom også til Albanus' villa. Ved første faresignal byttet Albanus klær med presten, og de inntrengende soldater grep ham da de så at han bar en prests kappe og hette. Og mens de trakk seg tilbake med fangen, lyktes det presten å unnsnippe. Vel fornøyd med sin fangst dro de Albanus med seg til guvernøren, og de vakte nok ikke liten oppsikt i gatene, for Albanus var det sikkert mange som kjente. Da han ble brakt frem i retten, sto dommeren ved alteret og holdt nettopp på å ofre til gudene. Hetten ble revet av fangens hode, og han ble gjenkjent. Guvernøren ble rasende da han fikk se Albanus, og brølte: «Siden du har skjult en forbryter som har begått helligbrøde og spottet gudene, istedenfor å overgi

ham til politiet, skal du lide den straff som er tiltenkt ham, hvis du ikke vil underkaste deg vår religions krav.» Albanus rette seg opp i sin fulle høyde og erklærte at det kunne han ikke lenger gjøre. Han tilsto at han nå var kristen og at han tjente den levende Gud som er alle tings skaper. Guvernøren kunne øyensynlig ikke helt glemme at de var gamle kjente, og forsøkte å overtale ham til straks å bringe gudene sitt offer og så få det hele overstått. Albanus sa da: «Dere ofrer til demoner som hverken kan hjelpe eller bønhøre noen. De som ofrer til disse avguder, vil få som lønn helvetes evige pine.»

Da befalte guvernøren at Albanus skulle piskes og halsugges, og han led sitt martyrium i nærvær av nesten hele byens befolkning.

Siden ble St. Albanus helligdom opprettet i The Abbey Church of St. Albans. Den ble bygd av Purbeck marmor, og øverst hvilte helgenens ben i et praktfullt relikvieskrin. R. L. P. Jowitt forteller i sin Fører til St. Albans: «Tre ganger om året, Kristi Himmelfartsdag og to festdager til ære for St. Alban, ble skrinet tatt ned og båret i prosesjon av fire prester kledd i korkåper. Ved disse høytidelige anledninger var skrinet dekket av et fint klede innvevd med gull, en gave fra Thomas Woodstock, hertug av Gloucester.»

Pilegrimsferder til helligdommen fant sted helt til Henrik den åttendes regjeringstid, da ble den revet ned og fullstendig ødelagt av kong Henriks håndlangere.

Det kan nevnes at benediktinerklosteret på Selje-øya, der den hellige Sunnivas skrin var oppbevart før det ble overført til Bergen, var viet til St. Alban.

Veronese: Golgata.

Redaktør Herman Smitt Ingebretsen
i St. Olavslaget i Oslo

Aftenpostens sjefredaktør, *Herman Smitt Ingebretsen* talte søndag 26. mars i St. Olavs-laget i Oslo om Europa-bevegelsens idé, arbeid og mål.

Som norsk delegert til det første Europamøte i Haag og som medlem av det første Europaråd som trådte sammen i Strassbourg i fjor sommer, var taleren i stand til å gi en førstehånds orientering om de problemer som roper på sin løsning i den vestlige verden og som mer enn noensinne kaller på et forenet Europa. Sjefredaktøren ga en skildring av den historiske bakgrunn for Europabevegelsen og om veien som førte til opprettelsen Europarådet. Foredraget var båret av den samme dramatiske styrke som selve idéen om et samlet Europa er uttrykket for. Ingen vei synes utenom, men det politiske terreng er uveisomt som aldri før i Europas gamle historie. Bare en ydmyk holdning til oppgavens vanskelighet og en grunnfestet tro på muligheten av å gjennomføre den, kan bringe arbeidet heldig videre. Taleren ga en fengende nærbildeskildring av arbeidet i Europarådet og av de personligheter som danner dets sammensetning.

Foredraget ble en rik opplevelse for alle dem som var kommet for å høre sjefredaktør Smitt Ingebretsen denne aften, og ble lønnet med rungende bifall.

«ST. OLAV»

ønsker
sine
lesere
og
annonsører
gledelig
påske!

UTLANDET:

VATIKANET

Påskehøytiden — et høydepunkt i Det Hellige År.

Påskehøytiden sammen med den hellige Far i Peterskirken står for de ti tusener av pilegrimmer som er kommet til Rom som Det Hellige Års høydepunkt. I Vatikanet regner man med at påskehøytiden vil oppvise det største antall pilegrimer som noensinne har vært i Rom. Påskesøndag vil den hellige Far meddele den høytidelige velsignelse «Urbi et Orbi» fra Peterskirkens loggia. Høytideligheten vil bli kringkastet av en rekke både europeiske og oversjøiske stasjoner.

Det foreligger nå så mange meldinger om pilegrimer som vil komme til Rom fra hele verden at tallene slår alle tidligere rekorder.

Også militære drar på pilegrimsferd til Rom.

Pilegrimskomiteen i Rom melder at også en rekke militærpersoner vil foreta pilegrimsreiser til Rom. Medlemmer av det belgiske og franske flyvåpen vil foreta en felles flyvende val-fart i begynnelsen av mai, mens medlemmer av de britiske besetlestropper i Østerrike arrangerer en pilegrimsferd i samarbeide med den østerrikske pilegrimskomité.

101 jesuittpater sitter fengslet bak jernteppet.

En statistisk meddelelse fra Rom forteller at 101 jesuitter for nærværende sitter fengslet i områdene bak jernteppet. 49 er fengslet i Sovjet-Unionen, resten sitter fengslet i Albania, Tsjekkoslovakia, Ungarn, Jugoslavia, Polen, Romania og China. Det dreier seg om medlemmer av 14 av ordenens provinser.

«Osservatore Romano» om Moskvas kommentarer til de britiske valg.

I en kommentar til Moskvas vurdering av valgene i England som bl. a. førte til at kommunistene mistet sine to plasser i Parlamentet, en vurdering som slo fast at årsaken til kommunistenes nederlag var Vatikanets dekret mot kommunismen, skriver Vatikanets offisielle organ *Osservatore Romano* følgende: Kommentatoren i Moskvas kringkasting må ha glemt Kominforms gjentatte påstand om at Roms ekskommunikasjonsdekret har vært uten virkning, ja at det til og med har bidradd til å styrke kommunismen. For det annet ser det ut til at Moskva har oversett det faktum at katolikenes stemmer i et land hvis befolkning i overveiende grad er medlemmer av den anglikanske kirke, neppe kan ha hatt så stor betydning, og at Den katolske kirke i England ikke truet noen med ekskommunikasjon om de stemte med kommunistene.

DE FORENTE STATER

32 nasjonaliteter studerer ved Det katolske universitet i Washington.

Studenter tilhørende 32 forskjellige nasjonaliteter er innskrevet ved Det katolske universitet i Washington. Kineserne er sterkest representert.

Kjent amerikansk filmskuespillerinne på pilegrimsferd til Rom.

Den kjente amerikanske filmskuespillerinne *Irene Dunn* kommer i løpet av Det Hellige År å dra på pilegrimsferd til Rom, meldes det fra Hollywood. Irene Dunn er konvertitt og ble av det katolske Notre Dame-universitetet for noen tid siden tildelt universitetets gullmedalje for de fortjenester hun har gjort den kristne sak på filmens område.

FRANKRIKE

Voldsom tilstrømning til fasteprekene i Notre Dame i Paris.

Årets fasteprekener i Notre Dame i Paris ble i år igjen holdt av den kjente jesuitt-predikant, pater Riquet. Tilstrøm-

ningen til paterens fasteprekener har vært enorm, heter det i en melding fra Paris. Fastelavns søndag talte pateren om marxismen og den holdning enhver kristen må innta til den.

Ny Bibel-oversettelse.

Biskopen av Lille, kardinal *Lienart*, har tatt initiativet til utgivelsen av en ny Bibel-oversettelse som skal komme i handelen til en så lav pris som 500 francs.

Oppsiktsvekkende hyrdebrev: kapitalismen ingen lære men et system.

Biskopen av St. Die, mgr. *Brault*, har sendt ut et hyrdebrev som har vakt oppsikt i hele Frankrike. Biskopen erklærer nemlig at når Kirken ikke fordømmer kapitalismen så er det fordi kapitalismen ikke er en lære men et system. «Kapitalismen», skriver biskopen, «er en kjensgjerning, et system, ikke en filosofi eller en teori. Kapitalistene har dessuten ikke åpent tatt standpunkt mot Kirken.»

Men selv om ikke Kirken offisielt har fordømt kapitalismen, har den ikke nøtt med å misbillige et system som har ført tusenvis av mennesker ut i stor nød og gjort det umulig for dem å leve et ekte kristenliv. For øvrig må de kristne selv ta sin del av ansvaret for dette, da de i alt for høy grad holdt fast ved en «bestående orden» i stedet for å arbeide for å få gjennomført de pavelige sosiale ensykliaer.

Nestekjærlighet — ingen erstatning for rettferdighet.

Stillet ovenfor den voksende elendighet som streikene i Frankrike fremkaller, fortsetter biskopene å minne Kirkens lemmer om plikten til å arbeide for sosial rettferdighet og å øve nestekjærlighet. Biskopen av Grenoble, mgr. *Caillot*, fremholder i et hyrdebrev at selv om tidene er vanskelige for alle, rammes arbeiderfamiliene særlig hårdt på grunn av streikene. Det er særlig arbeidermødrene og barna som rammes. Uten hensyn til streikenes årsaker plikter vi å hjelpe dem, understreker biskopen. Det er et spørsmål om menneskelighet. De er ulykkelige — og det må være nok. Det som kreves er praktisk nestekjærlighet. Den må følges av rettferdighet.

Biskopen av Clermont, mgr. *Piquet*, understreker i sitt hyrdebrev nødvendigheten av at lønnsforhandlingene finner sted i en atmosfære av sosial rettferdsfølelse. Det er galt å tro at alle arbeidsgivere er dårlige mennesker, og det er galt å tro at alle arbeidere er politiske agitatorer. Men en bedring av kårene til det fattigste proletariat hindres av en om seg gripende egoisme som i stor utstrekning er årsaken til den sosiale elendighet.

Biskopen av Blois, mgr. *Robin*, har også latt høre fra seg i anledning streikesituasjonen. Han fremholder at økonomiske hensyn aldri bør gå foran de rent menneskelige, og at hensynet til sosial rettferdighet må gå foran hensynet til de interesserte parter. Kirken har, uttaler biskopen videre, et levende ønske om å fremme arbeidernes interesser ved samarbeide av alle produktive krefter.

INDIA

Jesuit til stede på protestantisk teolog-kongress.

De forskjellige protestantiske religiøse samfunn i India har holdt sin tredje teolog-kongress i Jubulpore. Blant gjestene sås en rekke prominente utlendinger, bl. a. også biskop *Nygren* fra Sverige og kalvinisten *Emil Brunner* fra Sveits. Jesuitpater *F. Fallon* var til stede som observatør. Pateren ble mottatt med stor ærbødighet og behandlet med stor vennlighet. Han ble flere ganger anmodet om å redegjøre for det katolske syn på en rekke problemer som var oppe til behandling, særlig etter at kalvinisten sterkt hadde angrepet Kirkens lære om Marias ubeflekkede unnfangelse. Pater Fallon ble også anmodet om å gi en fremstilling av den katolske tro på Kristus og utviklingen av den katolske kristologi.

De kristne kirker samles om en felles plan til kamp mot kommunismen.

På en sammenkomst i nærheten av Dehli ble det nylig besluttet å skape en samlet kristen front for å møte kommunismens angrep. I ledelsen sitter representanter for det katolske hierarki og for andre kristne kirker og samfunn. Sammenkomsten ble ledet av hjelpebiskopen av Kottayam, mgr. *Tharayil*, hvis forslag om å bekjempe den kommunistiske agitasjon etter en fastlagt plan ble vedtatt.

INDONESIA

Regjeringen anerkjenner kristne helligdager.

Ministeren for religiøse anliggender har kunngjort at kristne såvel som muhamedanske helligdager vil bli anerkjent av regjeringen. Alle regjeringskontorer vil være lukket på disse dager med unntagelse av slike virksomheter som ifølge sin karakter må være åpne. På kinesiske helligdager vil regjeringskontorene være lukket halve dagen, men alle kinesiske funksjonærer vil få full fridag.

IRLAND

Australsk kardinal besøker Irland.

Erkebiskopen av Sydney, kardinal *Norman Gilroy*, som er den første australske prelat som er utnevnt til kardinal, besøkte i siste halvdel av februar Irland som den irske president *Sean T. O'Kelly's* gjest. Under oppholdet ble kardinalen og den apostoliske nuntius i Irland, erkebiskop *Ettore Felici*, tildelt den juridiske æresdoktorgrad av the National University of Ireland.

Kardinal Gilroy som er født i Sydney, er av irsk ætt og benyttet også oppholdet til å besøke slektninger på «den grønne øy».

Kors i nasjonalflagget for å vise at Irland er katolsk.

Det er fremsatt et forslag for den irske regjering gående ut på at det anbringes et kors i det irske nasjonalflagg for å vise at Irland er et katolsk land.

JUGOSLAVIA

96 katolske prester dømt i 1949.

I 1949 ble 96 katolske prester «dømt» av kommunistiske domstoler. I dette tall er ikke tatt med tallet på dem som er «sporløst forsvunnet». Man har med sikkerhet kunnet fastslå at minst 5 prester ble dømt til døden.

For nærværende befinner 400 katolske prester seg i jugoslaviske fengsler, blant dem 2 biskoper og 2 apostoliske administratører.

MEXICO

Kommunistene forsøker å hindre gjenoprettelsen av diplomatiske forbindelser med Den Hellige Stol.

Kommunistene i Mexico har satt i gang et opphisselsesfelttog mot Kirken i hele landet for å få skapt en opinion sterk nok til å forhindre at Mexico gjenopptar de diplomatiske forbindelsene med Den Hellige Stol.

NORD-KOREA

Benediktinerpatrene som tvangsarbeidere i kullgruvene.

Den skjebne som har rammet benediktinerne i klostret Wonsan i Korea er ennå ukjent. En koreaner som det lyktes å fly fra Nord-Korea, har nå underrettet myndighetene i Seoul om at han i en kullgruve i provinsen Peng Yang har sett europeere som talte utmerket koreansk. Europeerne arbeidet som tvangsarbeidere. Alt tyder på at det dreier seg om benediktinerne fra St. Ottilien. De ble arrestert i Wonsan for et år siden.

POLEN

Kommunistenes dobbeltspill.

Som tidligere nevnt i St. Olav ble biskopen av Peplin og Chelmo, *Kowalski*, pålagt husarrest av de kommunistiske myndigheter for sin opptreden i forbindelse med kommunistenes overtagelse av den katolske velferdsorganisasjon *Caritas*. President *Bierut* har nå opphevet husarresten og i meldingen om dette understreket at biskopen hadde erklært seg villig til å støtte staten i dens bestrebelse på å løse kirkespørsmålet. I virkeligheten ble husarresten opphevet som følge av protesten fra den polske kirkes primas, erkebiskop *Wyszynski*, og den store opphisselse som arrestasjonen fremkalte hos den polske befolkning.

For øvrig fortsetter regjeringen sine anstrengelser for å vinne presteskabet for kommunismen. I februar utkom det første nummer av et nytt tidsskrift «Głos kapłana» (prestens røst) som i en programartikkel sier å ville arbeide for å styrke kjærligheten til Gud, Kirken og fedrelandet hos presteskabet. I redaksjonen sitter flere frafaine prester. Dette nye tidsskrift samarbeider med det organ som den kommunistiske regjering i Tsjekkoslovakia har utgitt for det katolske presteskab «Den kirkelige Bulletin».

PORTUGAL

Gutteby innviet ved Lisboa.

Den 1. februar ble grunnstenen lagt ned til et større bygningskompleks som inngår i planen til en «gutteby» som skal oppføres i nærheten av Lisboa. Grunnstensnedleggelsen ble foretatt av en av de stedfortredende biskopene i Lisboa. Blant de tilstedeværende sås hustruen til president *Carmona* og sønnene til ekskong Umberto II av Italia som har slått seg ned i Portugal. Anlegget av guttebyen tok til i 1932 på initiativ av Don Boscos salesianere.

Pierino Gamba ofret sin taktstokk til Guds moder i Fatima.

Den italienske barnedirigenten som har vunnet verdensberømmelse, *Pierino Gamba*, oppsøkte under sitt siste besøk i Portugal *Fatima* hvor han ofret sin taktstokk som har fulgt ham på alle reiser i Europa og Amerika til Guds moder. Etter en strålende avskjedskonsert i Lisboa — overskuddet ga *Pierino Gamba* til det katolske ungdomstidsskrift «Klama» — avreiste han til Sør-Amerika.

SAN MARINO

Kommunistisk kringkaster i lilleputt-staten?

Republikken San Marino omfatter 38 engelske kvadratmil land og har 15 tusen innbyggere. Den er helt omgitt av italiensk territorium og hevder med stolthet at den er Europas eldste stat. Den er i dag den eneste stat i Vest-Europa som har en «folkefront»-regjering, sammensatt av sosialister og kommunister. Den har nå forhandlet med kommunistene om opprettelsen av en kraftig kommunistisk kringkaster på statens område.

Det meldes at en av de ledende kommunister i Italia, *Luigi Longo*, har avlagt to besøk i San Marino. Staten har gitt asyl til en rekke utenlandske kommunister som er ettersøkt i sine hjemland for kriminelle handlinger. En av dem, *Signor Liverani*, tidligere medlem av sivilgarden, har skrytt av å ha drept 33 mennesker.

SLOVAKIA

Studentene tar avstand fra kommunismen.

For kort tid siden ble det rettet en hemmelig forespørsel til de slovakiske studenter om deres religiøse og politiske innstilling. Det viste seg at 75 % av studentene erklærte at de inntok et positivt standpunkt til religionen og et negativt til kommunismen. 15 % nekte å uttale seg og 6 % erklærte at de var motstandere både av religionen og kommunismen.

SOVJET-UNIONEN

Serkt ekspansjonstrang hos patriarken av Moskva.

Patriarken av Moskva, *Aleksej*, som er overhodet for den av Sovjetregjeringen understøttede russiske ortodokse kirke, har utvidet sin jurisdiksjon til «foreløbig» også å omfatte Ungarn. «Patriarken» har utnevnt erkediakonen *Janes Kopoloviz* til sin representant og til overhodet for den østlige kirkes kongregasjon i Ungarn. Den ungarske kommunistiske regjering har anerkjent denne utnevningen. *Kopoloviz* har besluttet å gjøre Budapest til sitt hovedsete. Den ortodokse kirke i Ungarn sto tidligere under patriarken av Konstantinopel, men har i den senere tid ikke hatt noe overhode. Før den siste verdenskrig var tallet på ortodokse i Ungarn 39 839.

SPANIA

Forholdet mellom Spania og Vatikanet.

Det har i den siste tid vært en del meldinger i omløp i verdenspressen om forholdet mellom Den Hellige Stol og Spania. Det katolske pressebyrå i Belgia er fra autoritativt hold gitt tillatelse til å meddele følgende:

Forholdet mellom Vatikanet og den spanske regjering er fortsatt normalt. Intet tyder på at det i nær framtid vil bli inngått et nytt konkordat. I løpet av det siste år er det undertegnet forskjellige overenskomster mellom partene. De er alle blitt offentliggjort. Meldingene i enkelte aviser om at det skal være inngått en hemmelig avtale mellom den spanske regjering og Vatikanet savner et hvert grunnlag.

Latin-amerikansk religionskongress i Madridd.

Fra den 22.—28. mai finner det sted en kongress i Madrid for prester, ordensfolk og legfolk fra Latin-Amerika og Filip-

pinene. Kongressen som kommer til å drøfte aktuelle religiøse problemer, vil bli ledet av biskopen av Madrid, mgr. *Garay*.

TSJEKKOSLOVAKIA

Teologiske fakulteter oppløses.

De kommunistiske myndigheter i Praha har ved et statsdekret oppløst de teologiske fakultetene ved Karls-universitetet i Praha og ved høyskolen i Brno. Den teologiske lærestol i Praha ble opprettet av keiser Karl IV og hadde således virket i over 600 år.

Arrestasjon av erkebiskop Beran nær forestående?

Vatikanets kringkaster melder fra vel underrettet hold i Praha at en må regne med muligheten av at erkebiskop *Beran* vil bli arrestert i nær framtid. Utarbeidelsen av anklageskriftet mot erkebiskopen er ovedradd en av justisminister *Cepickas* nærmeste medarbeidere, og som forsvarer for erkebiskopen skal være oppnevnt en dr. *Sten*.

TYSKLAND

Lys-stafett gjennom hele Tyskland til ære for den hellige Jomfru i mai måned.

Lederne av Bund der deutschen katholischen Jugend har på en konferanse i Altenberg besluttet å arrangere en lys-stafett gjennom hele Tyskland i mai måned til ære for den hellige Jomfru.

Den 1. mai kommer den katolske ungdom til å tenne to lys fra de evig-brennende lys foran jomfru Marias bilde i domkirken i Altenberg. Herfra vil lysene bli brakt videre av stafetter fra sted til sted gjennom hele Tyskland etter følgende rute: Altenberg—Köln—Bonn—Mannheim—Nürnberg—Regensburg—Augsburg—München—Altöttingen—Passau. Nordover følges følgende rute: Düsseldorf—Ruhrområdet—Münster—Osnabrück—Bremen—Hildesheim—Hamburg og fram til den danske grense.

Tyske katolikker ønsker ikke gjenreisning av den tyske forsvarsmakt.

Den katolske aksjons tidsskrift for menn, «Mann in der Zeit», har foretatt en gallupp-undersøkelse for å få peiling på hvordan tyske katolikker stiller seg til en gjenreisning av den tyske forsvarsmakt. Tidsskriftet rettet følgende spørsmål til katolikker i de vest-allierte sonene: «Hvem ønsker å bli soldat?» 90,7 % av svarene tok kategorisk avstand fra en gjenreisning av forsvarsmakten, 8,3 % var for en gjenreisning mens 1 % ikke tok noe standpunkt til spørsmålet. Størparten av svarene kom fra menn under 40 år. Flertallet av dem som ønsket en gjenreisning av forsvarsmakten besto av eldre personer, flyktninger fra øst-områdene, arbeidsledige og ikke faglærte arbeidere.

Begrunnelsene for at forsvarsmakten ikke bør gjenreises var følgende: 1. Erfaringene fra den annen verdenskrig. 2. Hensynet til ungdommens oppdragelse. 3. De vest-alliertes pro-sovjetiske politikk under og umiddelbart etter krigen. 4. Rettergangene i Nürnberg. 5. Muligheten av broderkrig (kamp mellom tyskere i øst-sonen og tyskere i vest-sonene) i tilfelle av en konflikt mellom Sovjet-Unionen og den vestlige verden.

Alle kristne må samarbeide for å redde Vesten, understreker tysk statsråd.

Katolikker og protestanter må samarbeide i det offentlige liv og særlig i fagforeningene da Vesten ikke kan reddes om forskjellige sekteriske grupper motarbeider hverandre i det offentlige liv og på denne måten splitter kreftene, understreket *Jakob Kaiser* som er minister for flyktningene i den vest-tyske Forbundsregjering i en tale han nylig holdt i Oberhausen på nasjonal-konferansen av Den kristne, demokratiske unions sosiale aksjonskomitéer. *Jakob Kaiser* kritiserte uttalelser fremsatt av flere kristne ledere fordi de røpte «sekteriske tilbøyeligheter».

Konferansen besluttet fortsatt å understøtte «De forenede fagforeninger» fordi det å gå til dannelsen av særlige kristne fagforeninger ville være ensbetydende å fremkalle «broderkrig» innenfor fagforeningsbevegelsen. Konferansen sluttet seg til dette syn og fremhevet nødvendigheten av at all politisk propaganda ble holdt utenfor fagforeningene og at medlemmene ble sikret like rettigheter. En rekke talere kritiserte at sosialdemokratene på flere steder hadde forsøkt å få kontroll over «De forente fagforeninger».

Tallet på barn født utenfor ekteskap tiltatt enormt.

I 1930 ble 4 % av de levendefødte barn født utenfor ekteskap. I 1946 steg dette tall enormt ifølge en statistikk som nå er offentliggjort. Det føres tilbake på forholdene under Tysklands sammenbrudd. Det finnes områder hvor hvert tredje barn som ble født dette år, ble født utenfor ekteskap. Fedrene var hovedsakelig utlendinger. I Vest-Tyskland er det siden sammenbruddet født mellom 150 000 og 200 000 barn utenfor ekteskap, hvis fedre tilhører besetlestroppene.

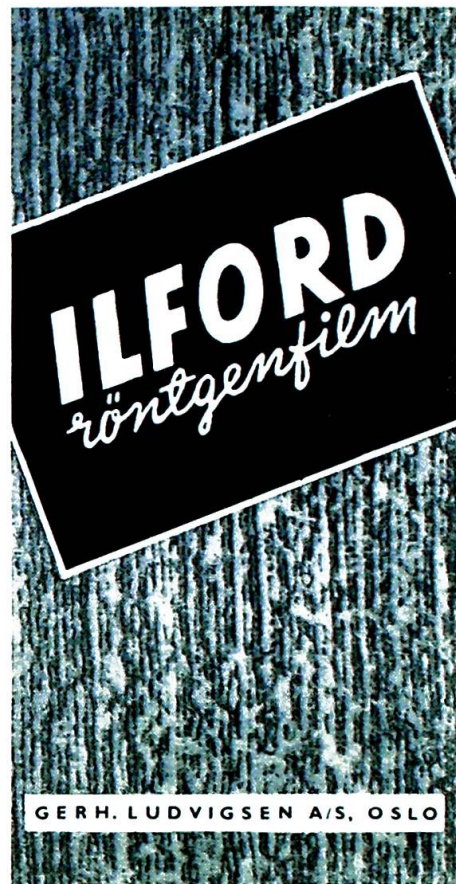
UNGARN

Ungarske «titoister» beskylder Moskva for å forberede et pro-tysk komplott.

Moskva har lovet de tyske kommunister at de skal få tilbake noen av de områder i øst som nå er lagt til Polen og tillatelse til å annektere Østerrike, heter det i «Magyar Kommunista», et organ som utgis av ungarske «titoister» i Paris. Bladet påstår å sitte inne med beviser for at det tyske «folke»-politi som i virkeligheten er en militær formasjon er blitt tildelt en betydelig rolle ved «befrielsen» av Jugoslavia fra Tito-styret og at Den tyske, «demokratiske» republikk som kontrolleres av Moskva er blitt lovet grenseforandringer som takk for denne militære hjelp.

I øst, skriver bladet, har Moskva lovet at grenselinjen mellom Tyskland og Polen skal flyttes østover fra Vestre Neisse til Østre Neisse (det finnes to elver med samme navn). Dette ivl gi Tyskland tilbake en stor del av Schlesien med hovedstaden Breslau. Enn videre vil grubedistriktet Joachimstad i Tsjekkoslovakia bli forenet med uranumgruvene i Sachsen. Det heter at utenrikskommisær *Vishynski* ikke skal ha noe imot «Anschluss» av Østerrike til Tyskland, men at provinsen Burgenland da må avståes til et «befriet» Jugoslavia, slik at Tyskland og Ungarn ikke får felles grense.

Bladet påstår videre at Polen er blitt lovet Tesyn-området av Tsjekkoslovakia, at Tsjekkoslovakia som kompensasjon vil få Komoron-området av Ungarn, og Ungarn igjen som erstatning for dette Satu Mare og Bihar-distriktene av Romania. Dette har imidlertid Romanias «utenriksminister» *Anna Pauker* protestert mot, hvorfor hun skal være falt i unåde.

<p>A/S DET NORSKE CHEVIOTSPINDERI</p> <p>Fredrikstad</p> <p>Telefon 2612 - 2613</p>	<p>FREDRIKSTAD BLIK- & METALVAREFABRIK Andresen & Müller</p> <p>Mek. Verksted - Blikkemballasje og metallvarer av enhver slags - Jernfat i alle størrelser og for et- hvert øyemed - Isenkramartikler - Elektrisk og Autogensveisning - Stanseartikler</p>	<p>OSLO</p> <p>ETABL. 1847</p> <p>M. GALLUS</p> <p>KIRURGI INSTRUMENTMAKER</p> <p>OSLO</p> <p>Vi fører alt for leger og sykehus</p>
<p>Til parkett og linoleum:</p> <p>HUGOS boneolje</p> <p>TEKN. KJEM. fabrikk «HUGOS»</p> <p>Fredrikstad</p>	<p>HELENE ANDRESEN</p> <p>Kjøtt- og pølsevarer</p> <p>Fredrikstad</p> <p>Tlf. 2031</p>	
	<p>KJØTTFORSYNINGEN</p> <p>Fredrikstad</p> <p>Tlf. 2855</p>	<p>HANS EKJORD</p> <p>Farvehandel</p> <p>St. Olavs gt. 3 - Oslo</p> <p>Tlf. 42 16 13 - Etabl. 1898</p>
<p>TØNSBERG GLASSMAGASIN</p> <p>Glass - Porselen - Stentøy</p> <p>Tønsberg - Tlf. 12 67 - Torvgaten</p>		

ENRICO GISMONDI & CO. A.S

Grunnlagt 1891

Reggio Emilia — G E N O V A — Colle Val d' Elsa
Telegramadresse: Ocirne Genova

Rikstelefon: 21-936 24- 38 86-087
Post Box: 712 167
Codes: Bentley's Complete, Boe.

Obs!

Vi gjør oppmerksom på at kontingenten er steget fra kr. 10 til kr. 12 pr. år fra 1. januar 1950.

Halvårskontingenten blir kr. 6 og kvartalskont. kr. 3.

De som har sendt inn kontingent for 1950 på basis av den tidligere pris, bes derfor velvilligst sende inn restbeløpet.

Ved nytegning og adresseforandring skriv TYDELIG. Ved forandring bes også godhetsfullt oppgitt den gamle adressen.

Ærbødigst
St. Olavs ekspedisjon.

TAPETHUSET

Tordenskjoldsgt. 6 b, Oslo

Tlf. 41 07 76

Tapeter — Linoleum

JOHAN HELDAL A/S

BERGEN

Beste
og hurtigste
slipemiddel
for lager og
ventiler

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRA

Ullevålsv. 1 - Oslo

Tlf. 33 23 34 - 33 22 46

Privat 41 64 78 - 69 43 72

HANS KARLSEN
MALERFORRETNING

Utfører all slags
malerarbeid

Tordenskjoldsgt. 6 B

Tlf. 41 07 76 - Oslo

Trykksaker — Protokoller
Kontorrekvisita

WITTUSEN & JENSEN A.s

Tlf. 42 18 80 (sentralbord) - Oslo

Johan Olsen & Sønner

Murmester og Entreprenørforretning

Kongensgt. 17 - Oslo

Etabl. 1896

Tlf. 42 50 85 - 42 52 23

NORENBERG & CO. A.S

— Margarinfabrikk —

OSLO

Leverandør av den bekjente

«NOCO» margarin

NEBB er stedet for
alt elektrisk

Ø. Slottsgt. 8, Oslo - Tlf. 42 19 54

EIVIND BROSTAD

Såpefabrikk

Telefon 42 67 04

Vognmannsgt. 8 - Oslo

DET BØR BLI SPORT
Å SPARE —

«KLAR»
Fåes i banker over hele landet